

सर्वा एताः कथाः प्रकाशं त्वं यीशुख्रीष्टस्य धर्मकथाभिः प्राप्तमुपदिष्ट-
 हितोपदेशैश्च मनसि पुष्टो भूत्वा यीशुख्रीष्टस्य योग्यसेवको भविष्यसि ।
 ७ त्वं दुर्दृष्टानां दृष्टयोषिताम् आख्यायिकाश्च परित्यज्य धर्मसेवायां
 ८ यत्नं कुरु यतः शारीरिको यत्नः स्वल्पफलदायको भवति किन्तु धर्म-
 ९ सेवनम् इह प्रेत्य च प्रतिज्ञायुक्तं सत् सर्वत्र फलदायकं भवति । एषा
 १० कथा विश्वसनीया सर्व्वेषां यादृशा च तस्मान् मानवानां विशेषतो विश्वा-
 सिनां चातारम् अमरम् ईश्वरं प्रत्याश्व वयं परिश्रम्य निन्दां भुञ्जमहे ।
 ११ त्वं तां कथां प्रचार्य्य समुपदिश । अपरञ्च तव धैर्यावस्थाहेतोः
 १२ कोपि त्वां तुच्छं न कुर्याद् एतदर्थं त्वम् आलापनाचारेण प्रेम्णा
 १३ स्वभावेन विश्वासेन शुचित्वेन च विश्वासिनां दृष्टान्तस्वरूपो भव । यावद्
 अहं नोपतिष्ठामि तावत् त्वम् अध्ययने प्रचारेण प्रोपदेशे च मनो
 १४ निधत्स्व तथा भविष्यद्वाक्यानुसारतः प्राचाम् उपदेष्टृणां हस्तार्पणं
 १५ यद्दानं लब्धवान् तस्मिन् मा शिथिलो भव । अपरञ्च सर्व्वेषां सन्निधौ
 त्वदीयं नैपुण्यं यत् प्रकाशते तत्कृते मनो निधाय सर्व्वेष्वेतेषु नितान्तं
 १६ यत्नं कुरुष्व । स्वस्मिन् उपदेशे च सतर्कः सन् तत्र नित्यं प्रवर्त्तस्व तत्
 कृत्वा स्वस्य श्रोतॄणाञ्च परित्राणं करिष्यसि ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ भर्त्सनं विधवापालनञ्च १७ प्राचीनजोकानां निरूपणं २२ तिमथिं प्रति
 पौलस्य विशेषोपदेशश्च ।

१ त्वं प्राचीनं न तिरस्कुरु किन्तु तं पिबितुं चूनी भ्रातॄतुल्यान् प्राचीना
 २ योषितो मातॄतुल्याः सर्व्वैः शूद्राचारै र्युवतो भगिनीतुल्याश्च विदित्वा
 ३ विनयस्व । अपरं सत्यविधवाः प्रतिपालयस्व । यः कस्मिद् विधवायाः
 ४ पुत्रः पौत्रो वा निष्ठति स प्रथमतः स्वीयपरिजनानां सेवां कर्त्तुं पित्रोः
 प्रत्युपकर्त्तुञ्च शिस्ततां यत एतादृक् कर्मेश्वरस्य साक्षाद् उत्तमं
 ५ यादृञ्च जायते । अपरञ्च या नारी विधवा नाथहीना च सा ईश्वरस्याश्रये
 ६ स्थित्वा दिवानिशं निवेदनं प्रार्थनाञ्च कुर्व्वती कालं यापयति । किन्

या नारी सुखभोगासक्ता सा जीवत्यपि मृता भवति । अतएव तासाम् ७
 अपराधो यन् न घटते तन्निमित्तं ता एतानि सर्वान्धाज्ञापय । यदि ८
 कश्चिद् स्त्रीयवम्भून् विशेषतः स्त्रीयपरिजनान् न पालयति तर्हि स
 धर्मात् च्युतः सन् अविश्वासिनोऽप्यधमो भवति । अपरञ्च या योषित् ९
 षष्टिवत्सरेभ्योऽधिकवत्सरपर्यन्तम् एकस्वामिका भूत्वा बालकपोषणम् १०
 आतिथ्यं पवित्रलोकानां चरणप्रक्षालनं दुःखिलोकानाम् उपकरणम् एतेषु
 कर्मसु प्रवृत्ता सती सुख्यार्तिं प्राप्ता सैव सत्यविधवात्वेन गणिता
 भवति । किन्तु युवती विधवाः परित्यज्यतस्ताः स्त्रीष्टस्य विरुद्धं ११
 स्वच्छन्दचारिण्यो भूत्वा पुनर्विवाहं करिष्यन्ति । इत्थं पूर्वधर्मं परि- १२
 त्यज्य दण्डपात्राणि भविष्यन्ति । यस्मात् ता गृहे भ्रमिता सालस्या १३
 भवन्ति केवलं तन्न क्रमशः कुत्सिताख्यायिकाम् पराधिकारचर्चाञ्च कृत्वा
 अनुपयुक्ताः कथाः कथयितुं शिञ्जन्ते । अतएव पुनर्विवाहं कर्तुं सन्तानान् १४
 उत्पादयितुं संसारं कर्तुं निन्दां कर्तुं शत्रुभ्यः कमपि सुयोगं न दातुञ्च
 युवती विधवा अहमाज्ञापयामि । यतः कतिपयविधवा इदानीमेव शैतानः १५
 पश्चाद् गामिन्यो जाताः । अपरञ्च विश्वासिन्या विश्वासिनो वा यस्य १६
 कस्यापि जनस्य परिवाराणां मध्ये विधवा तिष्ठति स समाजस्योपरि
 भारं न न्यस्य तासाम् उपकारं कुर्यात् ततः समाजः सत्यविधवानां
 उपकारं कर्तुं शक्यति ।

ये प्राञ्च उत्तमं शासति विशेषतो य ईश्वरवाक्योपदेशेन परिश्राम्यन्ति १७
 ते द्विगुणवृत्तिप्राप्तियोग्यत्वेन गणिता भवन्तु । यस्मात् शास्त्रे लिखितु- १८
 मिदमास्ते, त्वं शस्यमर्दकस्य वृषभस्य मुखं मा बधान । अपरमपि
 परिश्रमकारी स्त्रीयवेतनस्य योग्यो भवति । द्वौ चीन् वा साक्षिणौ विना १९
 प्राचां विरुद्धम् अपवादवाक्यं मा गृहाण । अपरं यदन्ये लोका २०
 विभ्यति तदर्थं सर्वेषां समचं दुष्टलोकान् भर्त्सयस्व । अहम् ईश्वरस्य २१
 प्रभो धीः स्त्रीष्टस्य मनो नोतदित्यदूतानाञ्च गोचरे त्वाम् इत्याज्ञापयामि
 त्वं मुखापेक्षां पक्षपातञ्च न कृत्वा ममैतानि वाक्यानि पालयस्व ।

- २२ अकस्मात् कस्याप्यपरि हस्तार्पणं मा कार्षीः परकीयपापेन च पाप-
 २३ युक्तो मा भूः शुचिं स्वं रक्ष । अपरं त्वदीयोदरपीडाया वारंवारं
 दुर्व्यसतायाश्च निमित्तं केवलं कीलालं न पीत्वा किञ्चिन्मद्यं पिव ।
 २४ कस्यचित् पापानि विचारात् पूर्वं कस्यचिच्च पश्चात् प्रकाशितानि
 २५ भवन्ति । अपरञ्च कस्यचित् सत्कर्माणि तद्वत् पूर्वं प्रकाशितानि भवन्ति
 तदन्यथा सति चिरकालं गुप्ताणि स्थातुं न शक्यन्ति ।

६ षष्ठाऽध्यायः ।

१ दासानां कर्मण्यं कर्म दृष्टोपदेशकस्यत्यागो धर्मफलश्च ११ धर्मो तिमथिं प्रति
 पौलस्त्य निवेदनं १७ धनिलोकान् कथमुपदेष्टव्यं तत्कथनं २० पञ्चस्य समाप्तिश्च ।

- १ अपरम् ईश्वरस्य नाम्न उपदेशस्य च निन्दा यथा न जायते तदर्थं
 स्वामिनाम् अधीना दासाः स्वीयं स्वीयम् ऐहिकप्रभुं सर्वसमादरयोग्यं
 २ जानन्तु । अपरञ्च विश्वामिनः प्रभूनामधीना दासा भ्रातृत्वात् स्वं स्वं प्रभुं
 नावजानीयुः किन्तु ते विश्वास्थाः प्रियाः कर्मफलभोक्तारश्चेति विज्ञाय
 ३ तान् अधिकं सेवेरन् इत्यं शिष्य समुपदिश च । यो जन इतरथोपदिश्य
 प्रभोरस्माकं योऽशुखीष्टस्य हितवाक्यम् ईश्वरसेवाया उपयुक्तम् उपदेशञ्च
 ४ न स्वीकरोति सोऽहङ्कारेण स्वीतः सर्वथा ज्ञानहीनश्च । अपरम्
 दुष्टात्मनां सत्यतायाः पराङ्मुखानां लाभार्थम् ईश्वरसेवनं मन्यमानानाञ्च
 ५ मानुषाणाम् ईर्ष्याविरोधापवाददुष्टास्त्रयाविवादजनयितव्यां वाग्युद्ध-
 ६ विचाराभ्यां रोगयुक्तो भवति, एतादृग् जनात् पृथग्भव । परिमित-
 ७ भोगेन सार्द्धं यदीश्वरसेवनं स एव परमलाभो भवति । अस्मिन् जगति वयं
 किमपि वस्तु गृहीत्वा नागता एतस्मादपि किञ्चिन् नेतुं न शक्यामः,
 ८ इति निश्चितं विद्यते । अतएवान्नवस्तयोः सेतरेव सन्तोद्युम् अस्माकम्
 ९ उचितम् । ये धनलोभिनो भवन्ति ते लोकान् विनाशे नरके
 च मज्जयन्ति येऽभिलाषा एतादृशेषु अज्ञानहिंसाजनकाभिलाषेषु
 परीचायां उन्माद्ये च पतन्ति । निखिलानिष्टानां मूलं धनाशा तथा धनम्

आकाङ्क्षमाणा कियन्तो लोका धर्मभ्रष्टा भूत्वा नानादःखैः स्नानं
विद्वान् अनुवृणन् ।

हे ईश्वरस्य लोक त्वम् एतेभ्यः पलायनं कृत्वा धर्मेश्वरसेवा प्रत्ययः प्रेम ११
धैर्यं माद्वैवम् एतेषां पश्चाद्गामी भव । अपरं धर्मस्थोत्तमयुद्धेन युद्धानन्त- १२
परमायु धारय, तत्कृते त्वमाहृतोऽभवः, तथा बह्वसाक्षिणां सम्मुख उत्तमं
साक्ष्यं दत्तवान् । अपरं सर्वेषां सजीवैर्कर्तुं रीश्वरस्य साक्षात् पन्थि- १३
पिलातस्य समीपे चोत्तमसाध्यदातुः ख्रीष्टयीशोः समन्तम् अहं त्वामित्या-
ज्ञापयामि । य एकाकी नित्योऽगम्यतेजोनिवासी यं कोपि मनुज- १४
कदापि न दृष्टवान् द्रष्टुं न शक्नोति च तादृशः प्रभूनां प्रभू राज्ञां राजा
अद्वितीयः सम्राट् सच्चिदानन्दः परमेश्वरः स निजसमये ख्रीष्टस्य यद् १५
आगमनं प्रकाशयिष्यति त्वं तदागमनपर्यन्तं निष्कलङ्कत्वेन निर्दोषत्वेन
च एताम् आज्ञां पालयस्व । तस्य महिमानन्तपराक्रमौ प्रकाशितौ १६
उत्तमं भवेताम् । तथास्तु ।

ये जना एतस्य संसारस्य धनेन धनिनस्तान् गर्व्यं न कर्तुं चपले १७
धने न विश्वसितुं किन्त्वस्माकं भोगार्थं प्रभूतद्रव्यदाता योऽमर ईश्वर- १८
स्तस्मिन् विश्वसितुं लोकान् उपकर्तुं सत्कर्मधनेन धनिनो भवितुं
दानकारिणो विभागकारिणश्च भवितुं परलोकेऽनन्तपरमायुः प्राप्त्यर्थम् १९
उत्तमं धनं सञ्चेतुञ्च समादिश ।

हे तिमथे, अपवित्रा निष्कलाश्चाख्यायिका कान्पनिकविद्याया विरो- २०
धनानि च परित्यज्य निजसमीपे समर्पितौ य उपदेशस्तं रत्न । यतः कति- २१
पथा लोकास्तस्या विद्यायाः कथां मानित्वा ख्रीष्टीयधर्माद् भ्रष्टा अभवन् ।
त्वां प्रत्यनुग्रहे भूयात् । इति ।

तिमथिं प्रति पौलस्त्य प्रेरितस्य द्वितीयं पत्रम्

१ अथमेऽध्यायः ।

१ मङ्गलाचरणं १ सत्यविश्वासपुराणतः तिमथिं प्रति पौलस्त्य प्रेम ६ तथा धर्म-
कर्माणि दुःखभोगे च तिमथिं प्रति पौलस्त्योपदेशः ११ धर्मो स्यात्तुम् उपदेशः १५
किञ्चित् लोकानां धर्मत्यागः, असीमिकरस्य धर्मशोकत्वप्रकाशश्च ।

- १ ईश्वरेच्छया योऽगुह्योऽष्टेनानन्तपरमायुषो या प्रतिज्ञा तदनुसारतः
पौलनामा योऽगुह्योऽष्टस्य प्रेरितो निजप्रियपुत्राय तिमथये पत्रं
२ लिखति । तात ईश्वरः प्रभुरस्माकं योऽगुह्योऽष्टस्य त्वां प्रत्यनुग्रहं दद्यां
शान्तिञ्च क्रियात् ।
- ३ अहं दिवानिशं निजप्रार्थनायां मततं त्वां स्मरामि तस्मात्पूर्वपुरुषाणां
४ मतानुसारतः पवित्रमनसा यमीश्वरं सेवे तस्य धन्यवादं करोमि । यो
विश्वामः प्रथमं तव मातामह्नीं लोभ्यां तव मातरि उनिक्याञ्चासीत्
५ दृढं बुध्यामि स त्वय्यपि विद्यते त्वदोयं तम् अकपटं विश्वाधं मनसि
निधाय तवाश्रुपातञ्च स्मृत्यानन्देन परिपूर्णा भवितुं त्वां द्रष्टुं बद्ध
वाञ्छामि ।
- ६ अतएव मदीयकार्पणेनेश्वरस्य यदनुग्रहदानं त्वयि विद्यते तद्
७ उज्ज्वलयितुं त्वां स्मरयामि । ईश्वरोऽस्माभ्यं भयजनकस्वभावं न दत्वा
८ शक्तिप्रेमसर्तकताजनकं स्वभावं दत्तवान् । अतएवास्माकं प्रभौ यत् सास्त्रं
प्रभुकारणाद् योऽहं वन्दी तयोर्भयोस्त्वं न लज्जित्वेश्वरदत्तशक्त्यनु-
९ सारात् सुसंवादनिमित्तं दुःखस्य सहभागी भव । योऽस्मान् परिचाण-
भाजनानि कृतवान्, तदस्माकं पुण्यकारणान्नाहि किन्तु स्वीयेच्छानुसारतो
ऽस्माकं निस्तारार्थं सृष्टेः पूर्वम् ईश्वरेण दत्तो योऽनुग्रहस्तत्कारणात्
१० पवित्राङ्गानेनास्मान् आकृतवान् । अपरञ्च सत्युज्जिता सुसंवादेन परमायु-
षोऽमरत्वस्य च प्रकाशयिता योऽस्माकं परिचाता योऽगुह्योऽष्टस्यस्वावतारेण

४६२ तिमरिचं प्रतिपौतस्य प्रेरितस्य द्वितीयं वचनम् । [२ अध्यायः]

योऽनुग्रह इदानीं प्रकाशते । अपरम् अहम् अन्यदेहिनां समीपे सुखं- ११
वाहस्य अचारकत्वप्रेरितत्वत्रिचकल्पपदेषु निवृत्तोऽभवम् । स्तम्भकारणाद् १२
अहं तानि सर्वेषां दुःखानि भुञ्जे तथापि लज्जितो न भवामि यतो
यस्मिन् विश्वमामि तं जानामि तथा तस्य हस्तो मम यद् अपितम् आस्ते
तत् स विचारदिनं यावद् अवितुं शक्नोति ममात्र दृढविश्वासे विद्यते ।

त्वं मम समीपे यानि सद्वाक्याणि श्रुतवान् स्त्रीष्टयीषौ प्रत्ययेन १३
प्रेक्षा च संहितः स्वयं तेषां निदर्शनं धारय । अपरम् अस्माकम् अन्तस्था- १४
यिना यद्विनेशात्मना तव निकटे समर्पितो य उत्तम उपदेशस्तम्भव ।

अपरञ्च फुमिल्लहर्षगिनिप्रभृतय आश्रयादेशस्थाः सर्वे लोका मां १५
परित्यज्य गतवन्त इति त्वं जानासि । किन्तु प्रभुः अनीषिफरस्य परि- १६
जनेषु कृपां करोतु यस्मात् स मम शृङ्खलेन लज्जितो न भूत्वा मां पुनः
पुनराप्याधितम् अकार्षीत् । अपरञ्च स रोमनगरे तिष्ठन् यत्नतरम् अन्विष्य १७
ममोद्देशं प्राप्तवान् तस्मात् प्रभुस्तं प्रभो विचारदिने कृपां प्रापयेत् ।
अपरम् इफिषनगरे स्थितं मां स बज्जवारम् आप्याधितं कृतवान् इति त्वं १८
सम्यग् जानासि ।

१ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ धर्मकर्मणि नित्यप्रवृत्तिं दुःखसहितत्वं १४ तिमरिचं प्रति कर्णव्याकर्णययो
भानोपदेशश्च ।

हे मम पुत्र त्वं स्त्रीष्टयीशुना योऽनुग्रहस्तस्य बलेन बलवान् भव । १
अपरं बज्जभिः मालिभिः प्रमाणीकृतो मम य उपदेशस्तथा श्रुत इतरान् २
त्रिचयितुं निपुणेषु विश्वासेषु लोकेषु तम् अर्पय । योऽनुग्रहस्तस्य कश्चिद् ३
उत्तमयोद्भवो क्लेशं सहस्य । यतः सेनात्वपदे निधोक्तुस्तुत्यर्थं योद्धा सांघ- ४
रिके व्यापारे नासक्तो भवति । अपरं यो मल्लैर् युध्यति स यदि ५
नियमानुसारतो न युध्यति तर्हि कदापि किरीटं प्राप्तुं न शक्नोति ।
अपरं परिश्रमिच्छवीवलानाम् प्रथमे फलप्राप्तिरुचिता । अहं यद् ६
वदानि तव मनो निवेदिं तथा प्रभुस्तुभ्यं सर्वत्र बुद्धिं देयान् मम ७

- ८ सुसंवादस्य वचनानुकाराद् दातृदेः वंशजातो श्रीश्रीश्रीष्टः श्रद्धावान्
 ९ उत्थापितोऽभवत् तन् पुरः । तत्सुसंवादकारणाद् अहं दुःखार्थेन बन्धन-
 १० दश्चपक्षः सन् दुःखं भुञ्जे किन्तुश्वरस्य वाक्यं शृङ्गं न भवति । अन्धेऽनीता
 लोका यत् स्त्रीकृत्योऽनुना परिचाणं प्राप्य स्वर्गोद्यानन्तस्मिन् प्राप्नुवन्ति
 ११ तदर्थम् अहम् तेषां निमित्तम् एतानि सर्वानि सहे । अपरम् एष कथा
 सत्या यदि वयं सद्वृत्तियामहे तर्हि सद्व सजीवा अपि भविष्यामः, तथा
 १२ यदि क्लेशं सहेमहि तर्हि सद्व राजत्वमपि करिष्यामः । किन्तु यदि वयं
 १३ तं न स्वीकुर्याम तर्हि सोऽस्मान् न स्वीकरिष्यति । अपरं यदि वयं
 न विश्वस्याम तथापि सोऽविश्यास्यो न भविष्यति यतः स्वम् अपक्नेतुं
 न शक्नोति ।
 १४ अहितं श्रोतृभ्रष्टकारि वाग्युद्धं न कर्तुं प्रभोः समचं तान् विनीय कथा
 १५ एताः स्मरथ । अपरश्चेश्वरस्य समचं याच्यम् अनिन्दनीयस्य कर्षकारिणं
 १६ सत्यवाक्यस्य विभागकल्पनायां निपुणञ्च स्वं दर्शयितुं चेष्टस्य । अपरम्
 अशुची निरर्थिकाश्चाख्यायिका निषेध यतस्ताः कथाः पापं वर्द्धयन्ति ।
 १७ अपरं जमिनेयः फिलीतस्य यादृशीं कथां कथयतः गलितततवत् । स्मृता-
 १८ नाम उत्थानं जात तावित्युक्ता सत्यधर्मं भ्रान्तौ अभवताम् अत्रं कियतां
 १९ लोकानां धर्मस्य मूलं उत्पाटितवन्तौ । तथापोश्वरस्य भित्तिमूलम् अच-
 लत्वेन स्थिरं विद्यते तस्योपरि कथेषा मुद्राङ्किता विद्यते परमेश्वरः
 स्त्रीयालोकात् जानाति तथा यो जनः स्त्रीष्टस्य नाम गृह्णाति सोऽधर्मं
 २० परित्यजेत् । किन्तु प्रधानगेहे सुवर्णमयानि रूप्यमयानि च पात्राणि
 केवलं नष्टि सन्ति काष्ठमयानि मृत्पयानि च पात्राणि सन्ति तेषां
 २१ कियन्ति यशसः पात्राणि कियन्ति चायशसः पात्राणि भवन्ति । किन्तु
 यो जनोऽधर्मादिभ्यः स्वं परिष्करोति स प्रभोः कर्षस्य योग्यः सर्व-
 २२ कर्षाणि सज्जीभूतः पवित्रं यशसःपात्रं भविष्यति । अतएव त्वं चैव न स्व-
 र्णाया अभिलाषं परित्यज्य ये पवित्रमनोभिः प्रभुं प्रति प्रार्थयन्ते
 २३ तैः सङ्गं धर्मः प्रत्ययः प्रेम आनिश्चयेषु सर्वेषु सचेष्टो भव । अपरम्

४६० तिमचिं प्रवि पौलस्य प्रेरितस्य द्वितीयं वचनम् । [१ अध्यायः ।

अज्ञात्वा अज्ञानाः प्रपन्ना वाग्गुह्यस्योत्पादका भवन्तीति ज्ञात्वा तान्निषेधः ।
यतः प्रभो दीप्तस्य वाग्गुह्यम् अकर्त्तव्यं किन्तु सुशिक्षां सहिष्णुतां सर्वान् २३
प्रति गम्यताञ्च प्रकाशं मार्दवेन विरोधिनः प्रत्युपदेशनमेव कर्त्तव्यं । यतो २५
अदीप्त्यः सत्यकथां स्वीकर्त्तुं तेषां मनांसि परावर्त्तयति तर्हि प्रैतान् २६
वाग्गुह्या मोहजालेन वेष्टिता एते लोकास्तेनानां प्राप्य तस्माज् जालाद्
उद्धृता भवितुं शक्नुवन्ति ।

१ द्वितीयाध्यायः ।

१ अष्टलोकेषु भविष्यद्वाक्यं १० पौलस्य स्वीयाचारस्य प्रकाशनं धर्मपुस्तकस्य
प्रशंसा च ।

शेषे महादुर्घटनायाः समया उपस्थास्यन्तीति जानीहि । यस्मात् तत् १
कालिका लोका आत्मप्रेमिणो लोभिन आत्मस्वाधिनाऽभिमानिनो २
निन्दका मातापितृरनाज्ञायाहिणः छतप्रा अपवित्रा निष्ठुरा नियमो- ३
ल्लङ्घिनो मृषापवादिनोऽजितेन्द्रियाः प्रचण्डाः साधुघृणाकारिणो विश्वास- ४
घातका अमङ्गलकोधिना गर्विण ईश्वरादपि सुखम् अभिलषन्तो धर्मस्य ५
वेष्टं धृत्वा धर्मस्य शत्रुस्वीकारिणो भविष्यन्ति ; एतादृशानां लोकानां संसर्गं
परिष्यज । यतः पापेन वेष्टिताः शारीरिकनानासुखाभिलाषेणाकृष्टाः ६
सर्वदा शिक्षाकारिण्यस्तत्त्वज्ञानाभ्यासं कर्त्तुम् अममर्था या योषि- ७
तस्तासां गृहं प्रविश्य ये ता दासीतुल्याः कुर्वन्ति त एतादृश
लोकाः । यथा यानि र्याम्निश्च मुमां प्रति विपक्षजम् अकरोत् तथा ८
मनसि दुष्टा धर्माद् भ्रष्टा एते लोका अपि सत्यधर्मं प्रति विपक्षतां
कुर्वन्ति । किन्तु ते पुनरग्रसरा भवितुं न शक्नुवन्ति यस्मात् तथो ९
मूढता यथा सर्वेषां समक्षं प्रकाशिताऽभवत् एतेषामपि तथा भविष्यति ।

मम यादृश उपदेश आचारो ऽभिप्रायो विश्वासस्त्रिरसहिष्णुत्वं १०
प्रेम धैर्यञ्च, अपरम् आन्तिवस्त्रिया-इकनिय लूत्तानगरेषु मदुपरि ११
यादृशी ताडना ह्येव चटितौ ताडनाञ्च कीदृग् अशुष्ठे एतत्
सर्वं तवागोचरं नहि, किन्तु तेभ्यः सर्वेभ्यो मां प्रभुररक्षीत । अपरञ्च १२

ये लोकाः स्वीष्टीयुः आश्रित्य धर्मकर्मणाः कालं आपन्नितुम्
 १३ ब्राह्मन्ति तान् प्रति ताडना घटिष्यते । अपरं परिष्ठाः प्रवक्ष्यते
 १४ लोका भूमित्वा भूमं जगत्पिता, उत्तरोत्तरं दुष्टा भविष्यन्ति । त्वं कोदु-
 श्मानं मानवात् शिञ्चितवान् इति विदित्वा शिञ्चिते ज्ञाते च वाक्त्रे
 १५ निविष्टचित्तः सन् तिष्ठ । यतः स्वीष्टे योशौ प्रत्ययेन परिचातुं समर्थं
 १६ यत् पवित्रं शास्त्रं तत् त्वं बाल्यमारभ्य ज्ञातोसि । अपरम् ईश्वरस्य सेवको
 यत् सिद्धो भवति सर्वम् उत्तमं कर्म कर्तुं सज्जीभवति च तत्कार-
 णात् तत्सर्वं शास्त्रम् ईश्वरस्याविर्भावेन दत्तम् अपरम् उपदेशे भर्तृसने
 शास्त्रे धर्मशिक्षायां फलदायकं भवति ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ सुसंवादप्रचारणे नित्यं प्रवर्तितुं विनयः ६ निजवृत्तिभावितुमर्थः पौनस्य कथनं
 ८ नानासंवादकथा १८ नमस्कारज्ञापनञ्च ।

१ यः पुनरागमनं कृत्वा निजराज्ये जीवतां मृतानाञ्च लोकानां विचारं
 करिष्यति तस्य प्रभो र्द्यौस्वीष्टीयस्वैश्वरस्य च गोचरे त्वामहम् इत्या-
 २ ज्ञापयामि । त्वं वाक्यं प्रचारय तथा समयेऽसमये च तच्च प्रवर्त्तस्व, अपरं
 सर्वप्रकारेण दीर्घसहिष्णुत्वेनोपदेशेन च लोकविशेषान् भर्तृयस्य
 ३ आधि विनयस्व । यतो यदा लोकाः सदुपदेशं सोढुम् अशक्ताः कर्णकण्डू-
 ४ यन्निविष्टाः सन्तः स्वीयस्वीयाभिलाषानुसारतः शिञ्चितान् मण्डयन्त्ये
 वाक्ये कर्णम् अनारोप्य आख्यायिकाः श्रोतुं निविष्टचित्ता भविष्यन्ति
 ५ एतादृशसमय उपस्थास्यति । किन्तु त्वं सर्वस्मिन् समये सचेतनः सन्
 दुःखं सहमानः सुसंवादप्रचारकस्य कार्यं कृत्वा स्वीये सेवार्थं साधय ।
 ६ साम्प्रतं मम प्राणविद्योगकाल उपस्थितः, तथाहं प्राणान् उत्-
 ७ खटुं सज्जितोसि । अपरम् अहम् उत्तमयुद्धं कृत्वा गमनमार्गं सम्पूर्णं कृत्वा
 ८ धर्मं पालयामि । अद्यारभ्य मदर्थम् एकं पुण्यमयं मुकुटं रक्षितमस्ति तद्
 विचारदिने धार्मिको विचारयिता प्रभुर्मह्यं दास्यति केवलमह्यं नहि
 किन्तु ये तदागमनम् आकाङ्क्षन्ति तेभ्योपि दास्यति ।

३६६ त्रिमयिं प्रति यौचस्व मेरितस्य विसीयं वचम् । [४ अध्यायः ।

त्वं त्वरया मत्समीपम् आगन्तुं यतस्व यतो दीमा इमं वर्त्तमानं ९
 संसारम् ईदृशानो मां परित्यज्य विस्मयनीकं गतवान् तथा क्रीष्णि १०
 गीष्वातिथां तीतश्च दाल्प्रातिथां गतवान् । अपरं तुखिखम् अहम् इफिष- ११
 नगरं प्रेषितवान् । इदानीं मया सार्द्धं केवलो लूक आस्ते । अतएव मम १२
 सेवनपदस्थोपकारी यो मार्कसं सज्जिनं कृत्वा आगच्छ । अपरञ्च यद् १३
 आच्छादनवत्तम् अहं कार्पणं सार्द्धं ज्योत्स्नमरे स्थापयित्वागच्छं तत्
 पुस्तकानि च विप्रेक्षतस्पर्शणः पुस्तकानि गृहीत्वागच्छ । सिकन्दरः १४
 कांक्षकारो मम वङ्गनिष्ठं कृतवान् तस्मात् प्रभुस्त्वस्य कर्मणः समुचित-
 प्रतिफलं दास्यति । त्वमपि तस्मात् सावधानस्तिष्ठ यतः सोऽस्माकं कथाया १५
 अतीवविपरीतं कृतवान् । अपरञ्च मम प्रथमप्रत्युत्तरसमये कोपि मम १६
 सपत्नो नाभवत् सर्वे मां पर्यत्यजन् इति तान् प्रति गणितं न भूयात् ;
 किन्तु मया यथा सुसंवादप्रचारणं सम्पूर्णं भवति सर्वदेशीया लोकास्तं १७
 सुसंवादं शृण्वन्ति च तदर्थं प्रभु र्भमं समोपवर्त्तिसन् मां बलवन्तं कृतवान्
 ततः सिंहस्य मुखाद् अहं मुक्तोऽभवम् । अपरं प्रभु मां सर्वस्माद् दुष्कर्षणो १८
 मोचयित्वा स्वर्गोत्थराज्यप्राप्तिपर्यन्तं रक्षिष्यति सर्वदा तं प्रति धन्यवादे
 भूयात् । तथास्तु ।

त्वं प्रिष्काम् आकुलाम् अनोषिफरस्य परिजनांश्च नमस्कुह । दरास्तः १९
 करिन्धननगरेऽतिष्ठत् किन्तु चफिमस्य पीडितत्वाद् अहं तं मिलीतनगरे २०
 स्थापितवान् । त्वं हेमन्तकालात् पूर्वं श्रीघ्नम् अत्रागन्तुं यतस्व । २१
 उवूलः पूदि र्हीनः क्लौदिया सर्वे भ्रातृगणाश्च तुभ्यं नमः कुर्वन्ति । प्रभु २२
 योऽङ्गुलीकृतवद् हृदयवासी भूयात् । सुज्ञान् प्रत्यनुग्रहे भूयात् । इति ।

तीतं प्रति पौलस्य प्ररितस्य पत्रम् ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ मङ्गलाचरणं ५ तीतस्य क्रोत्युपदीपस्थितेरभिप्रायः, उत्तमोपदेशकानां मुक्त-
निर्णयः, दुष्टोपदेशकानां मुक्तनिर्णयश्च ।

- १ तथ्यभाषीश्वरः पूर्वम् अगस्तपरमायुषो यां प्रतिज्ञां कृतवान् अपरम्
अस्माकं चातुरीश्वरस्याज्ञानुसारतो मयि समर्पितेनानेन प्रचारकत्वपदेन
- २ योग्यसमये यस्याः प्रतिज्ञायाः कथां प्राकाशयत् तस्याः प्रतिज्ञायाः
फलाकाङ्क्षिणाम् ईश्वरस्य मनोनीतानाञ्च लोकानां विश्वासार्थं सत्कर्मा-
- ३ जनकस्य सत्यधर्मस्य स्वीकरणार्थेश्वरस्य दासो यीशुख्रीष्टस्य प्रेरितो
यः पौलः स साधारणधर्मानुसारतो निजपुत्रं तीतं प्रति पत्रं लिखति ।
- ४ अस्माकं तात ईश्वरः परिचाता प्रभु र्थीशुख्रीष्टस्य त्वां प्रत्यनुग्रहं दद्यां
शान्तिञ्च क्रियास्ताम् ।
- ५ असम्पूर्णकार्याणि सम्पूरयितुम् अपरम् मदीयाज्ञानुसारेण प्रतिनगरं
प्राचीनजनान् नियोक्तुम् अहं क्रोत्युपदीपे त्वां स्थापयित्वा गतवान् ।
- ६ तस्माद् यो जनोऽनिन्दनीयो यस्य द्वे भार्य्ये नासाते यस्य च बालका
- ७ विश्वासिनोऽपचयेन नापोदिता नाबाध्याश्च तं नियोजय । यत ईश्वरस्य
भाण्डागाराध्यक्षत्वेन अनिन्दनीयत्वम् अस्वेष्टाचारित्वम् अक्रोध-
८ त्वम् अपानासकत्वम् अप्रहारकत्वम् अकुत्सितधनलोभित्वम् आति-
थेयत्वं सल्लोकावुरक्तत्वं सतर्कत्वं धर्मशीलत्वं पवित्रत्वं परिमितभोजित्वं
- ९ सदुपदेशेनोपदेष्टुं, विघ्नकारिणो निरुत्तरान् कर्तुञ्च समर्थत्वप्राप्त्यर्थम्
उपदेशानुसारतो विश्वास्त्यवाक्यस्य पालकत्वञ्च एतानि धर्माधिपतेर-
- १० वश्यमभ्यानि । अनेके जना विघ्नेषात् त्वक्केदिमनुजानां मध्ये ये जना
- ११ अवाध्याः प्रलापवादिन इव वक्ताः प्रवक्ष्यकाश्च ते कुत्सितधनार्थम् अयो-
ग्योपदेशेन कतिपयलोकाणां निखिलपरिवाराणां सुमतिं नाशयन्ति

तेषां मुखारोधनम् उचितम् । अपरञ्च 'मिथ्यावाक्या हिंसकाजन्तवस्य १२
तुन्दास्तस्याः क्रीतिनो नित्यमेव । इति वाक्यं तेषां कश्चन कविरपि
कथयति । इति सात्त्यं तथ्यम् अतएव यिज्जदीयेतिहासनात् सत्यधर्माच्च १३
पराङ्मुखानां लोकानाम् आदेशम् अमानित्वा ते येन स्त्रीष्वधर्मेण परम- १४
धार्मिका भवन्ति तादृक् तान् गाढं भर्तुमद्यस्य । ये स्वयं निर्भस्वास्तेषां १५
सन्निधौ सर्वमेव निर्भलं किन्तु ये स्वयम् अपवित्रां अविश्वामिनस्य तेषां
सन्निधौ किमपि वस्तु शुचि न भवति यतस्तेषां बुद्धिमनसो अमेधे ।
ईश्वरं जानामइति ते वचसा वदन्ति किन्तु कर्मणि नास्तिकाः १६
सन्तो गर्हिता अनाज्ञाग्राहिण्य भूत्वा निखिलाः सत्क्रिया अग्राह्याः
कुर्वन्ति ।

१ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ स्याविरम्यविरायुवजनदासाः कथमुपदेष्टव्या इति निर्णयः ११ सुसंवादा-
भिप्रायश्च ।

यै वाक्यैः प्राचीनलोकाः सचैतन्या धीराः सतर्काः सन्तो विश्वामेन १
प्रेक्षा धैर्येण च सुस्था भवन्ति तथा प्राचीनयोषितोऽपवादिनोऽपरि- २
मितमद्यपाधिन्यस्य न भूत्वा सुशिक्षाकारिणः पवित्रलोका इव शुद्धा- ३
चारिण्यस्य भूत्वा नवीननारीः पत्यमुरगाः सन्तानस्तेहे सतर्कत्वे शुचित्वे ४
गृहिणीत्वे श्रेष्ठत्वे स्वामिनो वश्यात्वे प्रवर्त्तयन्ति, ईश्वरीयवाक्यस्या- ५
निन्दितत्वार्थम् एतादृशहितोपदेशीयान्युपयुक्तवाक्यानि तान् ज्ञापय ।
अपरञ्च सुविवेकुं यूनां विनयस्य । अपरं विपत्ता युष्माकं कमपि ६
दोषं धर्तुम् अशक्ता यथा लज्जन्ते तदर्थं उपदेशेन निर्दोषत्वं धीरत्वं ७
सरलत्वम् अदूष्यहितवाक्यस्य प्रकाशं सर्वत्र स्वयं सत्क्रियासु दृष्टान्तस्वरूपं
दर्शय । अपरं दासास्त्वैर्यम् अकृत्वा प्रभो वाक्यस्य उत्तरम् अदत्त्वा वश्याः ८
सन्तो यैः प्रभोः सन्तोषो जायते सम्मग्नविश्वास्त्यस्य प्रकाशते तादृशानि ९
सर्वकर्मणि कृत्वा सर्वत्रास्माकं परित्रातुरीश्वरस्त्वोपदेशभूषणं कर्तुं १०
तान् शिक्षय ।

- ११ वयं यद् अधर्म्मं सांसारिकाभिलाषञ्च परित्यज्य, एतस्मिन् वर्तमान-
संसारे सुखेकिनो न्याय्यकारिणो धार्मिकाश्च सन्तः कालं चापयामः,
१२ अपरम् अस्मान् सर्वस्मात् पापान् मोचयितुं सत्क्रियायाम् कृतोद्यो-
गान् कांश्चिद् विशेषलोकान् पवित्रीकर्तुंश्च निजप्राणान् दत्तवान्
१३ सोऽस्माकं महान् ईश्वरस्त्राता योऽग्रेऽस्मीष्टः, तस्थानन्ददायकं प्रत्याशितं
१४ यत् तेजः, तस्य प्रकाशंम् अपेक्ष्य तिष्ठामः, इत्यभिप्रायेण परिचाणजनक-
स्येश्वरस्थानुग्रहः सर्वप्रकारमानुषाणां समीपे प्रकाशितः सन् अस्मान्
१५ शिञ्चयति । एताः सर्वाः कथाः कथयित्वा सर्वसामर्थ्येन उपदिश भर्त-
स्यस्य च ; कोपि त्वां तुच्छं न करोतु ।

३ तृतीयोऽध्यायः ।

- १ कथम् उपदेष्टव्यम् इत्यस्य निर्णयः १२ तीतं प्रति पौलस्त्य विनयः पत्रसमाप्तिश्च ।
१ राजत्वाधिपतिलयोरधीनीभवितुं शासकानाम् आदेशं पालयितुं सर्व-
२ सुक्रियायां सज्जीभूय स्थातुं परान् अनिन्दितुं निर्ध्वरोधिनी नक्षिणश्च
भवितुं सर्वेषां समीपे सर्वप्रकारमृदुत्वं प्रकाशयितुञ्च लोकान् स्मारय ।
३ यतः पूर्वं वयमपि निर्ब्बाधा अनाज्ञायाहिणो मुग्धा नानाभिलाषाणां
सुखानाञ्च सेवका ईर्ष्या जिघांसया च कालयार्पिनश्चतोर्यिताः परस्परम्
४ च्छतीयाकारिण आस्महि । किन्तु वयम् ईश्वरस्थानुग्रहात् पुण्यवत्त्वेन
गणिताः सन्तो यथानन्तपरमायुषः प्रत्याशया उत्तराधिकारिणो भवाम
५ एतदर्थं मनुजान् प्रत्यस्माकं परिचातुरीश्वरस्य दयानुसन्धयोः प्रकाशितयोः
६ सतोः सोऽस्मात्कृतपुण्येन नहि किन्तु पुनर्जन्मरूपप्रचालनेन, अपरम्
७ अस्माकं परिचाचा योऽग्रेऽस्मीष्टोऽस्माकम् उपरि सम्पूर्णतो दृष्टो यः पवित्र
आत्मा तस्मात् परिष्करणेन निजदयानुसारतोऽस्मान् परिचातवान् ।
८ एषा कथा सत्या भवतीति निमित्तम् अहं त्वाम् आज्ञापयामि
यद् ईश्वरस्य विश्वासिनो जनाः साधुकर्माणि प्रवर्त्तितुं मनो निदधते
तद् दृढम् आज्ञापय यतो मानवानां ताः सर्वाः क्रिया श्वेतस्माः

४७० फिलीमेनं प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रम् । [१ अध्यायः]

फलदायिकाश्च । किन्तु प्रश्ना वंशावस्थो विरोधा व्यवस्थाया वितण्डाश्च ६
एतान् निषेध यतस्ते निष्प्रयोजनका मृषा च । यो जनो धर्माद् १०
भ्रष्टः स भ्रान्तः सन् पापं कृत्वा स्वतो दोषो भवति, इति विदित्वा ११
तम् एकवारं वा द्विरुपदिश्य वहिष्कुरु ।

मया तव समीपम् आर्त्तिमातुखिकयोः प्रेषितयोः सतोस्त्वं निकपलौ १२
मम समीपम् आगन्तुं यत्नं कुरु तत्र स्थित्वा शीतकालं यापयितुं मतिम्
अकार्षं । किन्तु व्यवस्थापकसोनापक्षोनाक्षोरगमने यथा तयोः पाथेयस्य १३
कल्याणभावो न भवति तथा यतित्वा तावच्च प्रेषय । अपरम् अस्माकम् १४
अनुगतलोका यथा निष्फला न भवन्ति तदर्थं ते प्रयोजनीयकार्यार्थम्
उत्तमं वाणिज्यं शिक्ष्यन्ताम् । मम सङ्गिनः सर्वे लोकास्त्वां नमस्कारं १५
ज्ञापयन्ति ये जनाः ख्रीष्टधर्मकारणाद् अस्मासु प्रेम कुर्वन्ति तान्
नमस्कुरु ; युष्माकं सर्वान् प्रत्यनुग्रहो भूयात् । इति ।

फिलीमेनं प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रम् ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ मङ्गलाचरणं ४ फिलीमेनः प्रत्ययप्रेमकारणात् पौलस्यानन्दः ८ अनीषिमं
चन्तुं आह्वयद् यदीतुश्च फिलीमेनं प्रति पौलस्य निवेदनञ्च ।

योऽख्रीष्टकारणाद् वन्दिपौलस्तिमथिनामा कश्चिद् भ्राता च १
अस्माकं प्रियं सहकारिणं फिलीमेनं प्रियाम् आफियाम् सहसेनाम् २
आर्खिप्यं फिलीमेनगृहस्थितसमाजञ्च प्रति पत्रं लिखतः । अस्माकं तात ३
ईश्वरः प्रभु र्हीऽख्रीष्टश्च युष्मान् प्रति शान्तिम् अनुग्रहञ्च क्रियास्ताम् ।

प्रभुं योऽहं प्रति त्वदीयं विश्वासं पवित्रलोकान् प्रति त्वदीयप्रेमवृत्ता- ४
न्तश्च निश्चयं युष्मासु ख्रीष्टयोऽसम्बन्धीया ये गुणाः सन्ति तान् ५

६ सर्वजनान् स्वीकारयितुं त्वदीया प्रत्ययजाता दानशीलता यथा सफलता
भवति तदर्थम् अहं सर्वदा स्वीयप्रार्थनासु त्वदीयं नामोच्चार्य्यशरीरं
७ धन्यवादं करोमि । हे भ्रातरस्त्वं पवित्रलोकान् प्रतिपालयसि एतत्कारणान्
तव प्रेक्षा वयं शान्तियुक्ता परमाह्लादिताश्च जाताः ।

८ यद्यपि स्त्रीष्टेन बज्रसामर्थ्ययुक्तः सन् कर्त्तव्यकर्मणे त्वाम् आज्ञापयितुं
९ शक्नोमि तथापि दृष्ट्वाहं पौलस्त्यः स्त्रीष्टहेतोर्वन्दिर्भूत्वा प्रेक्षा त्वां विनीय
१० निवेदयामि । मम बन्धनसमये मया धर्माद् जाता योऽनोषिमनामा
११ मम पुत्रः, तदर्थं त्वां निवेदयामि । स पूर्वतवानिष्टकारक आसीत्
१२ किन्त्विदानीं तव मम च हितकृद् भवति । अतएव तव समीपं त्वां
१३ प्रेषयामि त्वं तं मदीयप्राणतुल्यं विज्ञाय गृह्णाण । सुसंवादायं मम
बन्धनदशायां त्वद्विनिमयेन तं स्थापयित्वा आत्मसेवनं कारयामीति
१४ मतिं कृतवान् । किन्तु त्वदनुग्रहे यथा बलानुसारतो न भूत्वेच्छानु-
सारतो भवेद् तदर्थं त्वदभिमतम् अप्राप्य किमपि कर्त्तुं नैच्छम् ।
१५ अपरं यत् त्वं चिरकालार्थं तं गृह्णीयाः, तदर्थं स कतिपयकालं यावत्
१६ त्वत्तः पृथग् अभवत् । दासमिव गृह्णीया इति न किन्तु दासतोऽप्यधिक-
प्रियं भ्रातरमिव यतः स यदि मम प्रियस्तर्हि प्रभुना शरीरेण
१७ च तव ततोऽधिकप्रियो भविष्यति । अपरञ्च त्वं यदि माम्
१८ अंशकं मानयसि तर्हि तं मामिव गृह्णाण । स यदि तव कञ्चिद्
अन्यायम् अकरोत् वा तुभ्यम् ऋणं धारयते तर्हि तन् ममेति विदित्वा
१९ गणय । अहं तत् परिशोत्स्यामि, एतत् पौलस्त्ये स्वहस्तेन लिखामि
किन्तु त्वं मत्सन्निधौ प्राणपर्यन्तं ऋणी विद्यसे कथामेतां न कथयामि ।
२० हे भ्रातरस्त्वया प्रभौ ममानन्दो भूयात् तथा त्वं प्रभौ मम प्राणान्
२१ आप्यायितान् कुरु । यतो यदहं वदामि त्वं ततोऽधिकं करिष्यसि तद्
२२ विदित्वा तवैतादृशाज्ञायाहिले विश्वस्य त्वां प्रतीत्यं लिखामि । तव
प्रार्थनया यद् अहं तव समीपे समर्पितो भविष्यामि ममैतादृशो
२३ विश्वासो जायते तस्मान् मन्त्रिमित्तम् शकं वासगृहं सञ्जीकर्ष्य त्वम् ।

वीरुखीष्टकारणान् मया सह वन्दि धं इपाफ्रा-मार्क-आरिस्तार्ख- २४
दीमा लूक्येमे मया सहकारिणस्त्वां नमस्कारं वेदयन्ति । अस्माकं २५
प्रभुधीरुखीष्टस्थानुग्रहः सर्व्वदा युष्माकं हृदयवासी भूयात् । इति ।

इन्द्रिणः प्रति पौलस्य प्रेरितस्य पत्रम् ।

—+—

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ ईश्वरस्य समीपाद् अस्मान् प्रति खीष्टस्यागमनं गुणेन कर्मणा च दिव्यदूतैश्च-
सास्य श्रेष्ठलक्ष् ।

पुरातनैर् भविष्यदादिभिः पिढीलोकेभ्यो नानासमये नानाप्रकारं १
कथितवान् य ईश्वरः स एतस्मिन् शेषकाले निजपुत्रेणास्मभ्यं कथितवान् ।
तं पुत्रं सर्व्वधिकारिणं कृतवान् तथा तेन सर्व्वजगन्ति सृष्टवान् । अपरं २
स एव पुत्र ईश्वरस्य महिम्नस्तेजसः सारस्य च मूर्त्तिं भूत्वा स्वीयशक्ति- ३
वाक्येन सर्व्वं दधानो निजप्राणैरस्माकं पापमार्जनं कृत्वा ऊर्द्धस्थस्य
महामहिम्नो दक्षिणपार्श्वे समुपविष्टवान् । दिव्यदूतगणादपि यथा स ४
प्रसिद्धनाम्नोऽधिकारी जातः, तथा तेभ्योऽपि श्रेष्ठो भवति । यतः

‘त्वं मे पुत्रोऽसि चाद्य त्वां समुत्थापितवानहम् ।’

अपरं ‘अहं तव पिता त्वं मम पुत्रः’; दिव्यदूतानां मध्य ईश्वरः कदा कम ५
एतादृशं वाक्यम् उदितवान् ? वरं जगति स्वीयम् अद्वितीयपुत्रम् अवता- ६
रितवान् तदा एतादृशीं कथाम् अकथयत् ‘सर्व्वदेवा नमन्तु तं । अपरं दूतेषु ७
वाक्यम् अवादीत् यथा

‘स्वीयदूतगणैश्चैव वायुरूपं करोति सः ।

अग्निशिखास्वरूपान् स करोति निजसेवकान् ।’

किन्तु पुत्रम् उद्दिश्य कथामेतां कथितवान् यथा

- ‘हे ईश्वर सदास्वायि तव सिंहासनं भवेत् ।
 एवं यथार्थतारूपो राजदण्डो भवेत् तव ।
 ९ पुण्ये तु प्रीयसे त्वं हि त्वञ्च पापमृतीयसे ।
 अत ईशस्त्वदीयस्तु तव मित्रगणादपि ।
 अधिकानन्दतैलेन त्वाभिषिक्तं करोति हि ।’
- १० अपरञ्च यथा हे परेश्वर,
 ‘आदितः पृथिवीमूलं त्वं स्थापयाञ्चकथं वै ।
 ११ एवं त्वदीयदस्तेन कृतं गगणमण्डलं ।
 इमे विनन्द्यतस्तेन नित्यं संतिष्ठसि स्वयं ।
 १२ इदन्तु सकलं विश्वं संजरिष्यति वस्त्ववत् ।
 तस्मिन् संकोचिते विश्वे वस्त्ववत् परिवृत्स्यते ।
 त्वन्तु नित्यो न तेऽब्दास्तु क्षयं यास्यन्ति हि क्वचित् ।’
- १३ अपरञ्च ‘तव शङ्कनहं यावत् पादपोठं करोमि न ।
 तावत् कालं मदीये त्वं दक्षपार्श्वे उपाविश ।’
- १४ ईश्वर एतां कथां दिव्यदूतानां मध्ये कस्मै कदा कथितवान् ? ये परित्राणस्था-
 धिकारिणो भविष्यन्ति तेषां सेवनार्थं प्रेरिता एते दूताः सर्व्वे किं भवेन-
 कारिण आत्मानो नहि ?

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ मुचातः स्त्रीष्टस्य श्रेष्ठत्वं ७ इत्याद्येभ्योऽकदण्डात् तस्मिन् अविश्वासिनाम् अधिक
 दण्डनीयत्वञ्च ।

- १ वयं यथा कदापि श्रुतवाक्यं न विस्मरामस्तदर्थं तस्मिन् वाक्ये गाढं
 २ मनोनिधानम् अस्माभिः कर्त्तव्यम् । दिव्यदूतगणैरुक्तवाक्यस्याभोगत्वाद्
 ३ यदि निखिलापराधस्याज्ञालङ्घनस्य च समुचितं प्रतिफलम् अभविष्यत्
 तर्हि प्रथमतः प्रभुना प्रोक्तं तत् श्राव्यभिरस्माकं समीपे निर्णीतं, अपरं चिह्नम्
 ४ अद्भुतं कर्म नानाविधाश्चर्य्यलक्षणं पवित्रेणात्मना दत्तं सामर्थ्य्यञ्च एतैः सर्व्वैः
 स्निग्धानुसारत ईश्वरेण प्रमाणोक्तं यन् महापरिचायं तदेवावज्ञाय वयं

कथं रक्षिता भविष्यामः । वयं यस्तु भविष्यत्संसारस्तु कथां कथयामः, तं ५
संसारं स दिव्यदूतानाम् अधीनं न कृतवान् । किन्तु कुत्रापि कश्चिद् ६
ईदृशं प्रमाणं दत्त्वा कथयति यथा

‘एतादृशो मनुष्यः को यं संस्मरसि वै स्वयं ।

तथा मनुष्यपुत्रो वा को यञ्च गणयेः सदा ।

७ किञ्चिन्मन्यूनमकार्षोऽस्त्वं दिव्यदूतेभ्य एव तं ।

श्रीगौरवकिरीटेन तमेव पर्यभूषयः ।

एवं तदीयहस्ताभ्यां कृतानामुपरि तया ।

सर्वेषामेव वस्त्रनामाधिपत्यमदीयत ।’

सर्वेषु वशीभूतेषु सत्सु तस्यावशीभूतं किमपि न स्यात्सति किन्तु एत- ८
त्कालं यावत् वयं सर्वेण तस्य वशीभूतानि न पश्यामः । तथापि यो योः ९
ईश्वरस्थानुग्रहाद् एकैकजननिमित्तं मृत्युभागं कर्तुं दिव्यदूतेभ्योऽपकृष्ट-
त्वेन कतिपयदिनान्यासोत् तं मृतिभोगार्थं वयं महिमगौरवकिरीटेन
भूषितं पश्यामः । अपरञ्च यस्माद् येन च कृत्स्नं वस्तु सृष्टम् अभवत् बङ्ग- १०
सन्तानानां स्वर्गोपविभवानयने सति तेषां चाणस्य सेनापतिं दुःखभोगेन
सिद्धं कर्तुं तस्योपयुक्तम् अभवत् । अनेन यः पवित्रं करोति ये च पवित्रो- ११
कृता भवन्ति, एतदुभया एकस्य भवन्ति तस्मात् तान् भ्रातृन् वदितुं स न
सज्जते । तेन स उक्तवान्

यथा १२ ‘प्रकाशयिष्ये तन्नाम मध्ये भ्रातृगणं मम ।

त्वामेव च सभामध्ये प्रशंसिष्याम्यहं सदा ।’

पुनरपि यथा १३ ‘शरणं तं व्रजिष्यामि’ ————— ।

पुनरपि यथा ‘पश्चादमीश्वरेणैव दत्ताः सन्ततयो मम ।’

अपरं बालकानां रुधिरपल्लविशिष्टत्वात् मृतिशक्तेर्निदानं यः श्रैतान् तं १४
मरणेन दमितुं तथा मृतिभयेन यावज्जीवं बद्धलोकान् उद्धर्तुं स्त्रीष्टेपि १५
तदद् रुधिरपल्लविशिष्टो जातः । स दूतान् अनुद्धार्य इब्राहीमो वंशम् १६
उद्धारयति । अतएव यथा लोकानां पातकानां प्रार्थयितुं कुर्याद् १७

ईश्वरमुद्दिश्य कृपासु विश्वास एको महायाजकस्य भवेत् तदर्थं सर्व्वेषां
१८ स्त्रीयभ्रातृगणतुल्यत्वं तस्योचितम् अभवत् । तस्मात् स स्वयं परीक्षितः
सन् दुःखभोगेन परीक्षितान् उपकर्तुं शक्नोति ।

२ तृतीयोऽध्यायः ।

१ मुसातः स्त्रीष्टस्य श्रेष्ठत्वं ७ इत्युत्थेस्त्रीयलोकदण्डात् तस्मिन्निश्चिन्नासिलोकानाम्
अधिकदण्डनीयत्वम् ।

१ हे स्वर्गीयाङ्गानस्य सहभागिनः पवित्रभ्रातरौऽस्माभिः स्त्रीकृत-
२ प्रेरितमहायाजकस्त्रीष्टयोश्च मनो निधत्त । मुसा यद्वत् स्त्रीयपरि-
वाराणां समीपे विश्वास आसीत् तद्वत् स नियोजकेश्वरस्य समीपे
३ विश्वास आस्ते । गृहस्य स्थपति र्यथा गृहाद् गौरवविशिष्टो भवति
४ तथा स मुसातोष्यधिकगौरवविशिष्ट आस्ते । एकैकस्य गृहस्य एकैकः
५ स्थपतिरास्ते किन्तु सर्व्वेषां स्थपतिरीश्वरः । मुसाः सेवकः सन् वक्तव्य-
६ वाक्यानां प्रमाणार्थं सर्व्वेषां परिवाराणां सन्निधौ विश्वास आसीत् ;
७ किन्तु स्त्रीष्टः पुत्रः सन् परिवाराणां विश्वास आस्ते । अपरञ्च यदि
प्रत्याशतो जातम् आनन्दम् अतोभञ्च शेषं यावद् गाढं स्थापयामस्तर्हि
वयमपि तस्य परिवारा भवामः ।

तस्मात् पवित्र आत्मा इत्थं कथयति

८ 'यूयं यदि कथां तस्य श्रोतुमिच्छथ तर्हि वै ।

मिरीवायामटव्याञ्च परीक्षादिवसे यथा ।

तथान्तःकरणं चाद्य कुरुध्वं कठिनं महि ।

९ यतएव च युष्माकं ते पूर्व्वपुरुषाः पुरा ।

मां विचार्य्य निरीक्ष्यापि पर्य्यैवन्त हि सर्व्वथा ।

१० चत्वारिंशन्तु वर्षाणि यावदंशन्तु तम्प्रति ।

विरक्तोऽकथयन्नाहं लोका एते तु सर्व्वदा ।

भ्रान्तान्तःकरणे नूनं पन्थानं व्यस्मरन् मम ।

११ अतो हेतोरहं क्रोधात् शपथं कृतवांस्तदा ।

ते जना मम विश्रामं न प्रवेक्ष्यन्ति निश्चितम् ।

अतएव हे भ्रातरः सावधाना भवत, अमरेश्वरात् पराङ्मुखान् करोति १२
 योऽविश्वासलेन युष्माकं कल्याणन्तःकरणं दृष्टं न जायेत । पापस्य १३
 वञ्चनया युष्माकं वापि यत् कठोरीकृतो न भवति तदर्थं दिवसे तिष्ठति
 सति परस्परं प्रतिदिनम् उपदिशत । यतो वयं यं विश्वासं कर्तुम् आर- १४
 भामहि ते यदि शेषं यावत् स्थिरं रक्षितुं शक्नुमः, तर्हि स्त्रीष्टस्य फल-
 भोगिना भवामः । तस्मात् तस्योक्तस्य वाक्यस्यानुपारणं 'यूयं यदि कथां १५
 तस्य आतुम् इच्छथ तर्हि वै' मिरोवायां यदत् तद्देव, स्वीयान्तःकरणं
 चाद्य कुरुष्वं कठिनं नहि । के जनास्तदीयां कथां निशम्य तदीयं कोपं १६
 प्राज्वलयन् ? किं मुसाद्वारा मिसरदेशाद् आगताः प्रायेण सर्वे नहि ?
 तर्हि चत्वारिंशद् तत्सरान् केभ्यश्चकोप ? यैः पापानि कृतानि येषाञ्च १७
 कुणपानि प्रान्तरे पतितानि तेभ्यः किं नहि ? अपरं यूयं मम विश्वासं १८
 न प्रवेक्ष्यथ स इति यं शपथं चकार सएव वा केषां विरुद्धः ? किम्
 अविश्वासिनां विरुद्धो नहि ? तस्मात् तेऽविश्वासेन विश्वासं प्रवेष्टुं नाशक्नुवन् १९
 इति वयं वीक्षामहे ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ विश्वासेन विश्वासप्राप्तिः १२ ईश्वरस्य वादस्य शक्तिः १४ स्त्रीष्टनेश्वरसमीप-
 गमनस्य ।

अपरं तस्य विश्वासं प्रवेष्टुं प्रतिज्ञा यदि तिष्ठति तर्हि चेद् १
 अस्माकं कश्चित् तस्य प्रतिज्ञायाः फलेन वञ्चितो भवति एतस्माद् बिभेतुम्
 अस्माकम् उचितम् । यत एतत्सुसंवादोऽस्माकं समीपे यादृक् प्रचा- २
 रितोभवति तादृक्तेषां समीपे भवत् किन्तु तेषां श्रावणाम् अविश्वासात्
 प्रचारितं तदाक्यं तान् प्रति फलदायकं नाभवत् । किन्तु वयं विश्वस्य ३
 तस्य विश्वासं प्रवेक्ष्यामः, यस्माद् जगतः प्रथमं कार्यसमाप्तिः परं
 विश्वासे कृते सति स कथामिमां कथयामास ते मदीयं विश्वासं न
 प्रवेक्ष्यन्ति क्रोधाद् इमं शपथं कृतवान् । अपरञ्च तत् सप्तमदिनमुद्दिश्य ४
 कुचापि एतादृशम् उक्तम् आसीत्, ईश्वरः सप्तमदिने स्वीयात् सर्वकार्यात्

- ५ चाम्प्राम्यत् । स्थानान्तरेऽपरमयुक्तम् आस्ते ते मदीयविश्रामं न प्रवे
 ६ द्यन्ति । अतएव कैश्चित् लोकैः स विश्रामः प्राप्तव्यः, अपरञ्च येषां समीपे
 ७ सुसंवादः पूर्वं प्रचारितः तैरविश्वासकारणाद् स विश्रामो न प्राप्तः पुनरपि
 ८ स किमपि दिनं निरूप्य एतत्कालात् परं दायूदा कथामेतां कथया-
 माम यथोक्तम् 'यूयं यदि कथां तस्य श्रोतुम् इच्छथ तर्हि वै' स्त्री । अन्तः-
 ९ करणम् चाद्य कुरुष्वं कठिनं नहि । अपरं यिहोपूये तेभ्यो विश्रामं
 १० दातुं शक्नुवति सति, ईश्वरस्तस्मात् परं भिन्नदिनम् उद्दिश्य कामपि
 ११ कथां नाकथयिष्यत् । अत ईश्वरस्य लोकेभ्यः स विश्रामस्तिष्ठति ।
 १२ यतो यो जनस्तस्य विश्रामं प्रविशति स ईश्वर इव स्वीयकार्याद्
 १३ विश्राम्यति । कोपि यथा तस्याविश्वासस्य निदर्शनानुसारतः पतितो
 न भवतोतिकारणाद् वयं तस्य विश्रामं प्रवेष्टुं यतामहे ।
 १४ ईश्वरस्य वादोऽमरः प्रभावविशिष्टश्च सर्वस्माद् द्विधारखङ्गादपि
 तीक्ष्णः, अपरं प्राणात्मनो र्ग्रन्थिमज्जयोश्च परिभेदको विच्छेदकारी च
 १५ तथा मनसः सङ्कल्पसन्धानयो विज्ञः, अपरं कोपि प्राणी तस्यागोचरो
 नहि यस्य समीपे स्वीया स्वीया कथास्माभिः कथयितव्या तस्य दृष्टौ
 वस्तुमात्रम् अनावृतं प्रकाशितञ्चाले ।
 १६ अपरम् उच्चतमं स्वर्गं प्रविष्टो य ईश्वरस्य पुत्रो योऽङ्गुः सोऽस्माकं
 १७ प्रधानयाजको भवति तस्माद् वयं स्वीकृतधर्मं दृढम् अवलम्बामहे । अस्माद्
 दौर्बल्येभ्यस्माभिः साङ्ख्यं दुःखं भोक्तुम् असमर्थ एतादृशोऽस्माकं महाया-
 १८ जको नहि स निष्पापोपि सन् वयमिव सर्वथा परीक्षितो जातः । अत-
 एव कृपां गृहीतुं प्रयोजनीयसमय उपकारार्थम् अनुग्रहं प्राप्तुञ्च वयं
 निर्भयाः सन्तोऽनुग्रहसिंहासनस्य समीपं याम ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ स्त्रीस्य महायाजकत्वं ४ परमेश्वरेण तस्य महायाजकत्वपदे नियुक्तत्वं ११
 इति लोकानाम् अज्ञानत्वकारणाद् भर्तृमनश्च ।

१ दानं पापप्रायश्चित्तबलिञ्च उत्सृष्टुं मनुष्याणां मनोनीतो यः

कश्चिन् महायाजक ईश्वरस्य कर्मसु नियुक्त आस्ते स यद् दौर्बल्यवेष्टि- २
तत्कारणाद् अज्ञानां विषयगामिनाञ्च लोकानां दुःखेन दुःखो भवति
तथा पापकारणात् केवलं लोकानां निमित्तं नहि निजकारणाच्च पाप- ३
प्रायश्चित्तबलिदानं करोति तत्र तस्य प्रयोजनम् आस्ते ।

हारोणवत् ईश्वरेण न नियुक्तः सन् कोपि स्वयम् इमम् आदरं न ४
गृह्णाति तद्वत् ख्रीष्टो महायाजकत्वं यहीतुं स्वीयगौरवं स्वयं
न कृतवान् । किन्तु 'त्वं मे पुत्रोसि चाद्य त्वां समुत्थापितवानहम्,' ५
एतादृशीं कथां यः कथयामास स एव तस्य गौरवं कृतवान् । इत्थम् ६
अन्यगोतेऽप्युक्तम् आस्ते 'मल्कीषेदक् मतात् त्वन्तु याजकोसि चिरन्तनः ।'
अतो यो मृत्यो रक्षितुं समर्थः तस्य समीपे निजावतारसमये बद्ध- ७
कन्दनम् अश्रुपातञ्च कृत्वा विनयेन प्रार्थ्य यस्माद् अविभेत् तस्मान्
मुक्तोऽभवत् । अपरं तस्मिन् ईश्वरस्य पुत्रे मर्यपि दुःखभोगेनाज्ञाग्रहणं ८
अभ्यस्तवान् । इत्थं सिद्धः सन् निजाज्ञायाहिणाम् अनन्तपरित्राणस्य मूलो- ९
भूतः सन् मल्कीषेदको मतानुसारत ईश्वरेण नियुक्तो महायाजकत्वेन १०
विख्यातो भवति ।

तस्मिन् समानेकाः कथाः सन्ति किन्तु युष्माकं कर्णानां स्तम्भत्वात् ११
तत्प्रकाशनं दुष्करं भवति । यतो यस्मिन् समये शिञ्जकत्वं युष्माकम् १२
उचितं तस्मिन् समये पुनरपि कोपि यद् युष्मान् ईश्वरराज्यस्य प्रथमसूत्रं
शिञ्जयेत् तादृशं युष्माकं प्रयोजनम् आस्ते, तथा कऽनद्रव्यं नहि किन्तु दुग्धं
युष्माकं प्रयोजनम् आस्ते । अपरं दुग्धपोष्यो बालको बाल्यत्वाद् धर्मवाक्ये १३
निपुणो न भवति किन्तु ये बाल्यातिरिक्तवयस्का भवन्ति, अर्थात् ये १४
इन्द्रियाणाम् अभ्यासेन हिताहितं निर्णेतुम् अशिक्षन्त तेषां कठोरं द्रव्यं
भक्षणाय भवति ।

६ षष्ठाध्यायः।

१ धर्माधिकाभ्यासकरणार्थं विनयः ४ धर्मोत्पत्तिनिषेधः ८ धर्मो स्थितीभित्तुं
विनयः, धर्मफलं दातुम् ईश्वरस्थाज्ञोक्तारः प्रपद्यते।

१ वयं मृतियोग्यकर्माभ्यो मनःपरावर्त्तनम् ईश्वरे विश्वासो मञ्जनशिक्षणं
२ हस्तार्पणं मृतलोकानाम् उत्थानम् अनन्तदण्डस्यैतैः पुनर्भित्तिमूलं न
स्थापयित्वा वरं स्वीष्टवाक्यस्येदं प्रथमसूत्रं परित्यज्य शेषं यावद् अभ्यस्य
३ सिद्धा भवाम। ईश्वरो यदि कारयति तर्हि करिष्यामः।

४ ये एककृत्वो दीप्तिमया अभवन् तथा पवित्रेणात्मना सहभागिनः
सन्तः स्वर्गाद्यदानस्येश्वरीद्योत्तमवाक्यस्य भविष्यत्कालिकशक्तेश्च रसम्

५ आस्वदन् ते यदि मनोभिः पुनरपीश्वरस्य पुत्रं कुशे हत्वा तं लज्जास्यदश्च

६ कृत्वा पुनः पतिता भवन्ति, तर्हि पुनस्तेषां मनः परावर्त्तनार्थं नवीनी-

७ करणम् असाध्यं भवति। यतो या भूमिः स्वापरि पुनः पतितवृष्टि-
जलेन सिक्ता सती कृषीबलानां कृते शाकम् उपयुक्तम् उत्पादयति

८ स ईश्वराद् आशिषं प्राप्नोति; किन्तु या भूमिः केवलं गोलुर-
कण्टकवृक्षान् उत्पादयति साऽग्राह्या शापयस्ता च सती शेषे दग्धा
भवत्यति।

९ हे प्रियमकलाः, एतादृशां कथायां कथितायामपि वयं युष्माकं

१० कृते तस्या उत्तमासु त्राणमम्बन्धीयासुच कथासु विश्वसामः। यतो यूयं
पवित्रलोकानां यां सेवाम् अकार्षं तथाद्यापि कुरुथ, तद्वारे-

श्वरस्य नान्ते यद्यत् परिश्रमस्य प्रेम्नः क्रियां प्रकाशितवन्तः स तद् अन्या-

११ येन न विस्मरिष्यति। किन्तु यूयं शेषं यावत् प्रत्याशां सफलां कर्तुं

१२ बद्ध यतध्वं; अपरश्च निरालस्याः सन्तो ये प्रत्ययेन चिरसहिष्णुतया
च प्रतिज्ञायाः फलाधिकारिणो भवन्ति तेषाम् अनुकारिणो भवेत

१३ वयमित्यभिलषामः। यत ईश्वर इब्राहीमं प्रति शपथं कर्तुं स्वीयनाम्नः

१४ किमपि गुरुतरं नामाप्राप्य स्वीयं नाम गृह्णन् शपमानः कथयामास, अहम्

१५ अवश्यम् तुभ्यम् आशिषं दत्त्वा तव वंशं बर्द्धयिष्यामि। ततः स चिरं सहन-

१६ शीलो भूत्वा तस्याः प्रतिज्ञायाः फलं लब्धवान्। मानुषाः प्रमाणकारणाद्

विवादप्रमनार्थं श्रेष्ठतरं नाम गृह्यन्तः शपथं कुर्वन्ति । इतिहेतोस्तस्मात् १७
 प्रतिज्ञाया अधिकारिणः स्वीयमन्त्रणाया अमोघतां वाञ्छत्यतो दर्शयितुं
 कृद्वां कुर्वन् ईश्वरः शपथेन तां प्रतिज्ञां स्थिरीकृतवान् । अतएव चित्रेश्वर १८
 रस्य वितथकथनम् अकर्त्तव्यम् एतादृशेन दयेनामोघकार्येणास्मात्तो
 ऽप्ये स्थापितप्रत्याशायाः प्राप्तिनिमित्तं पलायमाना वयं सम्यक्
 सान्त्वनां लभामहे । सा प्रत्याशास्माकं मनसां लङ्घरः स यत्र मल्ली- १९
 षेदको मतानुसारतो नित्यं महायाजकः सन् थीश्वरस्माकं कृते-
 ऽपसरः सन् प्रविवेश तत्र विच्छेदकवसनस्थान्यपार्श्वे लगित्वा गाढं
 स्थिरीकृतस्तिष्ठति ।

७ सप्तमोऽध्यायः ।

१ मल्लीषेदकवत् स्त्रीरस्य महायाजकत्वं ११ हारोणादिसर्वयाजकेभ्यस्तस्य
 श्रेष्ठत्वम् ।

प्रथमं धर्मराजः पश्चात् शालमो राजा, अर्थात् शान्ते राजा ख्यातो १
 ऽपरं नृपतीनां मारणात् प्रत्यागतम् इब्राहीमं साक्षात्कृत्य तस्मा आशी- २
 र्वादे कृते सति तस्मात् सर्वद्रव्याणां दशमांशं प्राप्तवान् एतादृशो यः
 सर्वोपरिस्थितेश्वरस्य याजकः शालमो राजा मल्लीषेदकं सोऽज्ञात- ३
 पितामातृकोऽविदितवंशोऽविदितजन्ममृत्युः सन् ईश्वरपुत्रस्य सदृशो-
 कृतो भूत्वा सर्वदा याजकोस्ति । अतएव विविच्य पश्यत यस्मा अस्माकं ४
 पूर्वपुरुष इब्राहीम् लुठितद्रव्याणां दशमांशं ददौ स कीदृक्प्रधानजनः ।
 लेवेः सन्ताना याजकत्वपदं गृहीत्वा व्यवस्थानुसरिण लोकेभ्यः, अर्थाद् ५
 इब्राहीमो जातेभ्यः, स्वीयभ्रातृभ्यो दशमांशं गृहीतुम् आदिष्टा अभवन्
 किन्तु एष जनस्तेषां वंशमध्ये गणितो न भूत्वा इब्राहीमे दशमांशं ६
 गृहीत्वा प्राप्तप्रतिज्ञां जनम् आशिषं जगाद । अपरञ्च क्षुद्रोजनो महतो ७
 लोकाद् आशिषं प्राप्नोति, इत्यत्र कोपि मन्देहो नास्ति । अपरम् इदानीं ८
 ये जना दशमांशं गृह्णन्ति ते म्रियन्ते किन्तु तदानीं ये जना दशमांशं

- ८ जगद् स याजकः सन् अमरस्तिष्ठतीत्यस्य प्रमाणम् आस्ते। अपरञ्च दशमांशं गृहीता लेविरिब्राह्मीमद्वारा दशमांशं प्रदत्तवान् एतदपि कथ-
- १० यितुं शक्यते यतो यदा मल्लीषेदक् तस्य पितरं साक्षात् कृतवान् तदानीं लेवि स्तस्थान्तरासीत्।
- ११ अपरं येन लोका व्यवस्थां लेभिरे तेन लेवीययाजकेन यदि मानवाः सिद्धा भवितुम् अशक्यन् तर्हि हारोणो मतानुसारेण विख्यातस्य मल्लीषे-
- १२ दको मतानुसाराद् विख्यातस्यापैरकयाजकस्योदये किं प्रयोजनम्
- १३ आसीत्? येता याजकत्वे विकृते सति व्यवस्थाप्यवशं विकृता भवति। अपरञ्च यं प्रति सा पूर्वोक्तिरास्ते स जेना यस्मिन् वंशे कोपि कदापि वेद्याः कर्म न
- १४ कृतवान् एतादृशे वंशे जातवान्। वस्तुतस्तु याजकत्वकर्म प्रति मुसा यस्य वंशस्य कथां कांसिदपि न कथयामास तस्मिन् यिज्जदावंशेऽस्माकं
- १५ प्रभुरवतीर्णवान् इति प्रसिद्धम् आस्ते। सांसारिकमतानुसारेण न भूत्वा
- १६ मल्लीषेदको मतानुसारेण, अक्षयपरमायुषः शतानुसारेण च नियु-
- १७ क्तान्य एको याजक उदेत्यति एषा कथा पुनः प्रसिद्धास्ते। यत ईश्वर इदं साक्ष्यं दत्तवान् 'मल्लीषेदक् मतात् त्वन्तु याजकोमि चिरन्तनः'।
- १८ दुर्बलताया निरर्थकतायाश्च हेतोः तस्या अगवर्त्तिन्या व्यवस्थाया
- १९ लोपोऽभवत्। यतो व्यवस्था कोपि सिद्धो भवितुं न शक्नोति किन्तु यद्वारा वयम् ईश्वरस्य समीपवर्त्तिनो भवाम एतादृश्या समुपस्थितया
- २० श्रेष्ठप्रत्याशया भवितुं शक्नोति। अपरं शपथं विना यद्वद् यीशु याजकत्वपदे नियुक्तो नाभवत् तद्वत् स श्रेष्ठनियमस्य मध्यस्था भवति।
- २१ यतोऽमी याजकाः शपथं विना याजकत्वपदे नियुक्ता अभवन् किन्तु त्वं
- २२ मल्लीषेदको मतानुसारात् याजकः, यः परमेश्वर इमं शपथं चकार स तस्यान्यथा न करिष्यति यस्तस्मै कथामेतां कथितवान् तस्यैतेन
- २३ शपथेन स्वीष्टो नियुक्तोऽभवत्। अपरञ्च नश्वरत्वात् चिरस्थायिनो भवितुं
- २४ न शक्नोति तत एकस्मिन् पदे बहवो जना नियुक्ता अभवन् किन्त्वयं यीशुरनन्तकालस्याथो तस्माद् अन्येषाम् अप्राप्तव्यं याजकत्वं करोति।

अतएव ये तेनेश्वरशरणं गच्छन्ति तेषां कृते स निवेदयितुं सन्ततं जीवि- २५
त्वात् सर्वथा तान् परिचातुं समर्थो भवति। अपरञ्च पवित्रोऽहिंसको २६
निर्भक्षः पापिभ्यः पृथक् स्वर्गाद् उद्धीकृत एतादृश एको महायाजको-
ऽस्माकं प्रयोजनीय आसीत्। तेन महायाजकानामिव प्रथमं स्वस्य पाप- २७
कृते पश्चात् परेषां पापकारणात् प्रत्यहं बलिदाने तस्य प्रयोजनं नास्ति
यतः स स्वम् उत्सृज्य लोकानां निमित्तं तत् कर्म एककाल एव समपाद-
यत्। अपरञ्च व्यवस्था महायाजकत्वपदे ऽभिद्वमानुषं नियोजयति २८
किन्तु व्यवस्थातः परं यस्य कथासीत् सानन्तकालस्थायिनं तं सिद्धपुत्रं
नियोजयति।

८ अष्टमोऽध्यायः।

१ स्त्रीष्टस्य महायाजकत्वपदेन चारोणो महायाजकत्वपदस्य लोपः सुसंवादस्य
नवीननियमेन पुरातननियमस्य लोपश्च।

तस्याः पूर्वोक्तकथायास्तात्पर्यमेतत् स्वर्गे महामहिम्नः सिंहासनस्य १
दक्षिणपार्श्वे समुपविष्टो मनुजैरस्थापितोऽर्थात् परमेश्वरेण स्थापितः २
सत्यदूष्यस्य पवित्रस्थाने सेवाकर्मणि निविष्ट एतादृश एको महायाजको-
ऽस्माकं विद्यते। एकैको महायाजको यथा दानं बलिञ्चोत्सृष्टुं नियुक्तो ३
विद्यते तथा तस्यापि किञ्चिद् उत्सर्जनीयं तिष्ठतीति प्रयोजनीयं आसीत्।
किन्तु स यदि पृथिव्याम् अस्थासुत् तर्हि याजको नाभविष्यत् यस्माद् ये ४
जना व्यवस्थानुसारिदानादि समुत्सृज्य स्वर्गायवस्तुनो दृष्टान्तेन कथा-
वस्तुना सेवन्ते एतादृशा याजकाः सन्ति। यदन् मुसा पवित्रदूष्यं निर्मातुम् ५
उद्यतः सन् ईश्वराद् उपदेशम् लब्धवान् वस्तुत ईश्वरस्तम् उवाच, पर्वते
त्वं यन्निदर्शनं दृष्टवान् तदनुसारेण निखिलं निर्माहि। किन्त्वस्माकं महा- ६
याजको यदद् उन्तमाङ्गोकारैः स्थापितस्य श्रेष्ठनियमस्य मध्यस्य आसीत्
इदानीं ततोऽप्यधिकं परमं सेवनपदं प्राप्तवान्। अस्मै प्रथमनियमो यदि ७
विदोषोऽभविष्यत् तर्हि द्वितीयनियमकरणस्य किमपि प्रयोजनं नास्मा-
सत्। किन्तु स तस्मिन् दोषम् आरोप्य कथयति, परमेश्वरेणोक्तम् इदम् ८

आस्ते 'पञ्च यस्मिन् समयेऽहं इत्याद्येत्वंगयिज्जदावंग्नाभ्यां सार्द्धम् इहं
 ६ नवीनं नियमं स्थिरीकरिष्यामि एतादृशः समय आगमिष्यति । परमे-
 श्वरोऽपरमपि कथयति, अहं यस्मिन् काले तेषां पूर्वपुरुषाणां हस्तं
 धृत्वा मिसरदेशाद् उद्धरन् तैः सह नियमं स्थिरीकृतवान्, अपरं तेषां
 मम नियमस्यामाननाद् अहं तान् प्रति मनो न निधत्तवान् तद्दिनस्य
 १० व्यवस्थानुसारेण नहि । किन्तु परमेश्वरः कथयति, ततः परम् अहम्
 इत्याद्येलीयवंगैः सार्द्धम् इमं नियमं स्थिरीकरिष्यामि, तेषां चित्तेषु
 मम व्यवस्थां स्थापयिष्यामि, अन्तःकरणेषु तां लिखिष्यामि च, अपरं
 ११ अहं तेषाम् ईश्वरो भविष्यामि तेषां मम लोका भविष्यन्ति । अपरञ्च त्वं
 परमेश्वरं जानीहि, एतां कथां कथयित्वा तेषाम् एकैको जनः स्त्रीयं स्त्रीयं
 सभीपवासिनं स्त्रीयं स्त्रीयं भ्रातरञ्च नोपदेक्ष्यति यतो वृद्धबालकवनिताः
 १२ सर्वे मां ज्ञास्यन्ति । तेनाहं तेषां सर्वाणि दुष्कर्मणि क्षमित्वा तेषां
 पापान्यपराधांश्च पुनः कदापि न स्मरिष्यामि । इत्थं स नूतननियमस्य
 १३ कथां कथयित्वा प्रथमं पुरातनं कृतवान्, अतएव यत् पुरातनं जीर्णञ्च
 तस्य लोपसमयो जायते ।

६ नवमोऽध्यायः ।

१ व्यवस्थाया बलिदानादिकथनं ११ एतेभ्यः सर्वेभ्यः स्त्रीष्टीयबलिदानस्य
 श्रेष्ठत्वञ्च ।

१ प्रथमं नियमानुसारत ईश्वरस्थाराधनाव्यवस्था सांसारिकं पवित्रस्थान-
 २ च्चासीत् । सञ्जीकृतस्य दूयस्य यत्र प्रथमकोष्ठे प्रदीपपादपो भोजनासनं दर्श-
 ३ नीयपूपाश्चासन् तत् कोष्ठं पवित्रमिति नाम्ना विख्यातम् अभवत् । द्वितीय-
 विच्छेदवसनस्य पश्चान् महापवित्रमिति नामकं तस्य दूयस्य यद् द्वितीयं
 ४ कोष्ठं तन्मध्ये सुवर्णमयो धूपाधारः सुवर्णमण्डितो नियमकोषश्च तत्र
 माम्नायाः सुवर्णघटो द्वारोणो मञ्जरितदण्डस्तत्तनियमप्रसारौ तदु-
 ५ परिकरणासनस्य छायाकारिणस्तेजोमया किरूवा आसन्, एतेषां विभे-
 ६ षतस्तत्त्वकथनाय नायं समयः । एतेषु सञ्जीभूतेषु याजका ईश्वरस्य सेवनं

कर्तुं दूष्यस्य प्रथमकोष्ठं सर्व्वदा प्राविशन् किन्तु द्वितीयकोष्ठं महायाजक ७ एकाकी प्रतिवर्षम् एककालः प्राविश्य स्वान्यजनाज्ञानकृतानां पापानां निमित्तम् उत्सर्गार्थशोणितम् अनादाय न प्राविशत् । तस्मात् पवित्र ८ आत्मा एतमर्थं ज्ञापयति प्रथमदूष्ये तिष्ठति सति महापवित्रस्थानप्रवेशस्य पन्थाः प्रकाशितो न भवति । अपरञ्च सिद्धिकरणस्य कालं ९ यावत् व्यवस्थया निरूपितं केवलं विशेषखाद्यं पेयं नानाप्रकारमज्जनं सांसारिकमेव नञ्चैतैः सार्द्धं यद्दानं बलिदानादि च साधकस्य मनः सिद्धं १० कर्तुम् अशक्तानि तानि प्रथमदूष्ये उदसृज्यन्त तदूष्यं वर्त्तमानकालस्यैकम् आदर्शस्वरूपम् ।

स्त्रीष्ट एतत्सृष्टेर्वैहिर्भूतेनाहस्तकृतेन श्रेष्ठतमेन प्रसिद्धदूष्येण भावि-११ मङ्गलानां महायाजकरूपेणावतीर्य गोवत्सानां क्वागानां वा शोणितेन नहि किन्तु स्त्रीयशोणितेन सार्द्धम् अनन्तमुक्तिं प्राप्य एककाल एव १२ महापवित्रस्थानं प्रविष्टवान् । वृषक्वागानां शोणितस्य गवोभस्मनश्चाङ्ग-१३ प्रक्षेपाद् यद्यपवित्रलोकानां शरीराणि पवित्राणि भवन्ति तर्हि नित्येनात्मना निर्दोषं स्वम् ईश्वरम् उद्दिश्य उदसृजत् यः स्त्रीष्टः, तस्य १४ शोणितं मृत्युयोग्यक्रियाणाम् अमरेश्वरस्य सेवार्थं युष्माकं मनांसि ततो-
धिकपवित्राणि किं न करिष्यति ? अपरम् यद् आहूतलोका प्रतिज्ञातम् १५ अनन्ताधिकारं प्राप्तुवन्ति तदर्थं स पूर्व्वनियमलङ्घनापराधमार्जनार्थं मृत्युद्वारा नूतननियमस्य मध्यस्थो जातः । नियमं सिद्धं कर्तुं नियुक्तबले १६ मृत्युं धटयितुं प्रयोजनं विद्यते । अपरं नियुक्तबलौ जीवति सति नियमो १७ न सिद्ध्यति किन्तु बलौ मृते सति स स्थिरीभवति । तस्मात् स पूर्व्वनियमो १८ शोणितपातं विना नासिद्ध्यत् । किन्तु मुसा लोकान् प्रति व्यवस्थानुसारेण १९ सर्व्वा आज्ञाः प्रकाश्य जलेन सिन्दूरवर्णलोलान् एषोवा च सार्द्धं गोव-
त्सानां क्वागानां च शोणितं गृहीत्वा पुस्तके सर्व्वलोकानां गात्रेषु च प्रक्षिप्य कथयामास, 'युष्माकं निमित्तम् ईश्वरो यं नियमं निरूपितवान् एतत् २० तस्य शोणितम् । अपरं दूष्ये भवनपात्रे च तत्प्रकारेण शोणितं प्रक्षिप्तवान् । २१

- २२ अपरं व्यवस्थानुसारेण प्रायशः सर्वं वस्तु शोणितेन परिष्कृतम् अभवत्
 २३ अपरञ्च शोणितपातं विना पापमोचनं न भवति । एतत्कारणात् स्वर्गाद्य-
 पवित्रस्थानस्य दृष्टान्तो यत् पवित्रस्थानं तद् एतैः सर्वै र्यागैः परिष्कृतं
 भवति किन्तु स्वर्गाद्यपवित्रस्थानस्य एतेभ्यः श्रेष्ठबलिना परिष्करणं उचि-
 २४ तम् । अतएव स्त्रीष्टो दृष्टकृतस्य सत्यस्य पवित्रस्थानस्य दृष्टान्तस्वरूप-
 महापवित्रस्थानं न प्रविश्य, द्वादानीम् अस्मन्निमित्तम् ईश्वरस्य साक्षात्
 २५ स्थातुं स्वयं स्वर्गमेव प्रविष्टवान् । किन्तु महायाजकः प्रतिवत्सरं परस्य
 शोणितम् आदाय यदन् महापवित्रस्थानं प्रविशति तदत् पुनः पुनः स्वम्
 उत्सृष्टुं स्त्रीष्टस्य प्रयोजनं नास्ति यतस्तस्मिन् सति सृष्टेः प्रथमम् आरभ्य
 २६ बह्वारं तस्य मृत्युरभविष्यत् । किन्त्विदानीं स पापबलिसमापनार्थं स्वं
 २७ बलिमैवैककृत्व उत्सृष्टुं युगस्य शेषकालेऽवतीर्णवान् । अपरं यथा मानुषस्य
 एककृत्वो मरणं तत्पश्चाद् विचारो निरूपितोस्ति तदनुसारेण स्त्रीष्टोपि
 २८ बह्वर्ना पापवहनार्थम् एककृत्व उत्सृष्टोऽभवत्, अपरं बलिरिव पुन न
 भूत्वा ये तदपेक्षां कुर्वन्ति तेषां परित्राणार्थं हि दर्शनं दास्यति ।

१० दशमोऽध्यायः ।

- १ व्यवस्थानुयायिबलिदानेन सर्वथा पापमोचनाभावः ५ स्त्रीष्टस्य बलिदानेन
 सर्वथा पापमोचनं ११ तस्य बलिदानस्यैकत्वं सम्पूर्णत्वं १२ तेन तदीयलोकाना-
 मलोभः २६ धर्मत्यागनिषेधः ३२ धर्मार्थं दुःखभोगसहनप्रशंसा च ।
 १ व्यवस्था भविष्यन्मङ्गलानां मूर्त्तिर्न भूत्वा कायारूपत्वान्नित्यवार्षिकबलि-
 २ दानैः शरणागतलोकान् सिद्धान् कर्तुं समर्था न भवति । यतः साधकेषु
 एककृत्व एव परिष्कृतेषु सत्सु पुनरपि तेषां कस्यापि पापस्य बोधाभावात्
 ३ ते किं तस्माद् उत्सर्गकर्मणेन न्यवर्त्तयन् ? किन्तु तै र्बलिदानैः प्रति-
 ४ वत्सरं पापस्मरणं जातम् । अतएव वृषाणां वा ह्यगानां शोणितेन पापमोचनं
 न सम्भवति ।
 ५ एतत्कारणात् स्त्रीष्टो जगत्प्रवतीर्णः कथितवान् हे ईश्वर,
 'न बलिं नैव नैवेद्यं त्वमिच्छसि कदाचन ।
 तथो विना त्वया मे तु सञ्जीवितं कलिवरं ।

६ होमश्चैवापराधार्थं बलिञ्च न प्रवाञ्छसि ।

अकथयं तदैवाहं पश्चागच्छाम्यहञ्च वै ।

लिखितं मन्त्ररिचञ्च विद्यते धर्मपुस्तके ।

७ तवेष्टकर्म कर्तुं मे सन्तोषो भवतीत्यर ।

त्वदीया च व्यवस्था मे हृन्मध्ये विद्यते सदा ।

हे ईश्वर व्यवस्थानुरूपोत्सृष्टबलौ नैवेद्ये होमे पापार्थबलिदाने च तवातुष्ट- ८
त्वात्तानि नेच्छसि, पूर्वं स यदा कथामेतां कथितवान् तदा पुनरवदत् हे ९
ईश्वर त्वदीयेच्छां पालयितुम् अहम् आगच्छामि, इति कथयित्वा स
नवीनां व्यवस्थां स्थिरोकर्तुं पूर्वीयां व्यवस्थां लुप्तवान् । अतएव तस्य १०
तदिच्छातः स्त्रीष्टेन स्वशरीरस्यैककृत्व उत्सर्गाच्च वयं पवित्रोक्तता अभवाम ।

एकैको याजकः प्रतिदिनम् उपासनां कुर्वन् पापमोचनार्थम् असम- ११
र्थान् बलीन् उत्सृष्टुं दण्डायमानो भवति किन्तु स्त्रीष्टः सदाकालं पाप- १२
मोचनार्थम् एकं बलिम् उत्सृज्येश्वरस्य दक्षिण उपविश्य शत्रवो यावत् १३
तस्य पादपीठानि न भवन्ति तावद् कालम् अपेक्षते । एकेनात्मर्गणैव १४
स पवित्रोक्तलोकान् अनन्तकालार्थं सिद्धान् करोति । अपरम् एतदर्थम् १५
अस्मान् प्रति पवित्र आत्मा स्वयं साध्यं ददाति, अन्यकथातः परम् इदं
लिखितम् आस्ते, परमेश्वरः कथयति

१६ 'तेषां चित्ते लिखिष्यामि व्यवस्थां विनिधाय वै ।

तेषां पापापराधौ च स्मरिष्यामि पुन नहि ।

१७ नियमं सह तैरेव निर्णेष्यामि ततः परम् ।

अतएव यत्र पापमोचनं भवति तत्र पापकारणात् पुनरुत्सर्गस्य प्रयोजनं १८
न तिष्ठति ।

इ भ्रातरः स्त्रीष्टो विच्छेदवसनस्वशरीरेणास्मन्निमित्तं नवीन- १९
जीवनदायकं पन्थानमेकं निर्मितवान् तेन तस्य शोणितद्वारा मंहा- २०
पवित्रस्थानं प्रवेष्टुम् अस्माकम् अक्षोभो विद्यते । अपरम् ईश्वरस्य परिजना- २१

२२ परि ख्रीष्टोऽस्माकं महायाजक आसीत् । अतएव वयं पापबोधं प्रति प्रचा-
 लितान्तःकरणेन निर्मलजलेन धौतशरीरा भूत्वा सरलान्तःकरणैरीश्वरं
 २३ सेवामहे । अपरञ्च यः प्रतिज्ञातवान् स विश्वास्त्यः, तस्मात् प्रत्याशाया यद्
 २४ वाक्यं वयम् अङ्गीकृतवन्तः, तदेव गाढं धारयामहे तथा प्रेम्नि सत्क्रियासु
 २५ च प्रवर्त्तितुं परस्परं मन्त्रयामहे । अपरं कतिपयलोका इव सभाकरणं न
 परित्यज्य प्रभो दिवसं यावत् समीपवर्त्तिनं पश्यामस्मावत् उपदिशाम् ।
 २६ सत्यधर्मस्य ज्ञाने प्राप्ते सति वयं यदि पुनरपि खेच्छया तत्त्यागपापं
 २७ कुर्मः तर्हि तत्पापस्य पुनः किमपि प्रायश्चित्तं न तिष्ठति केवलं रिपु-
 २८ नाशकक्रोधदहनस्य दण्डस्य च भयजनकापेक्षा तिष्ठति । मुसायवस्थाया-
 स्तुच्छीकरणान् मानुषा यदि द्वाभ्यां त्रिभिर्वा साक्षिभिर्निर्दयत्वेन
 २९ हता अभवन् तर्हि बुध्यध्वं यो जन ईश्वरस्य पुत्रम् अवजानाति, नियमस्य
 यच्छोणितेन पवित्रोक्तोऽभवत् तद् अपवित्रं जानाति, अनुग्रहकरम्
 आत्मानम् अपमन्यते च, स कियन्महाघोरतरदण्डस्य योग्यो भविष्यति ?
 ३० यतः परमेश्वरः कथयति,

‘ममैव दण्डनं कर्म दानं प्रतिफलस्य च ।’

पुनरपि ‘परेशः स्वीयलोकेभ्यः प्रतिफलं प्रदास्यति ।’

३१ इमां कथां यः कथितवान् तं वयं जानोमः । अमरेश्वरस्य हस्ते पतनं
 महाभयानकं ।

३२ हे भ्रातरः पूर्वं यूयं यदा दीप्तिविशिष्टाः सन्तो दुःखस्य संग्रामं
 ३३ सहमाना अंशक्रमेण निन्दायां क्लेशे च कौतुकीकृता अभवत, अपरम्
 ३४ अंशक्रमेण तादृशनिन्दितलोकानां सखाय आसत तद्दिनानि स्मरत । यूयं
 मदीयबन्धनस्य दुःखेन दुःखिनो जाताः, स्वर्गे युष्माकम् अपरमयुक्तमं
 नित्यं धनमास्ते इति विदित्वानन्दात् स्वीयस्वीयद्रव्याणां लुप्टनम् असह-
 ३५ ध्वम् । अतएव बहूपुरस्कारयुक्तं युष्माकम् अलोभं न परित्यजत । यतो
 ३६ यूयं येनेश्वरेच्छां पालयित्वा प्रतिज्ञातफलं प्राप्नुयात तादृशं धैर्यावलम्बनं
 ३७ युष्माभिरवश्यकर्तव्यम् । य आगमिष्यन् स स्वल्पदिनादेवागमिष्यति न

विलम्बं करिष्यति । विश्वासद्वारैव पुण्यवान् जनो जीविष्यति किन्तु यदि १८
धर्मात्यागं करोति तर्हि तेनेश्वरस्यात्मा न सम्मुख्यति । किन्तु वयं विनाश- १९
पर्यन्तं धर्मात्यागिनां सदृशा न भूत्वा आत्मनः परिचाणं यावद्
विश्वासिन् इव भवामः ।

११ एकादशोऽध्यायः ।

१ प्रत्ययस्य निर्णयः बहुदृष्टान्तेष्वतःफलस्य निर्णयः २२ विश्वासेन यद् आश्चर्य-
कर्म दुःखभोगस्याभवत् तस्य निर्णयश्च ।

प्रत्ययः प्रत्याशितानां निश्चेता, अप्रत्यक्षाणां प्रमाणदाता भवति । १
तेन प्रत्ययेन प्राज्ञे लोकाः सुख्यातिं प्राप्नुवन्तः । अपरम् ईश्वरस्य २
वाक्येन जगद् असृज्यत किन्तु कस्माच्चित् प्रत्यक्षवस्तुन एतानि दृष्टवस्तुनि ३
नासृज्यन्त, एतद् वयं प्रत्ययेन ज्ञातवन्तः । हाबिल् प्रत्ययेन काबिलोपो- ४
श्वरम् उद्दिश्य श्रेष्ठम् बलिम् उत्सृज्य तस्य तद्दानं प्रतीश्वरस्य साक्ष्यद्वारा
स्वयं धार्मिक इत्यस्य प्रमाणं लब्धवान् एतत्कारणात् स मृतोप्यद्य यावत्
कथां कथयति । अपरं हनोक प्रत्ययेन मृत्युम् अनास्थाद्य तिरोदधे, ५
ईश्वरेण तस्मिन् अन्तर्द्धापिते सति केनापि तस्योद्देशे न प्रापि, अपरम्
अन्तर्द्धानात् पूर्वं तेन यद् ईश्वरस्य सन्तोषो जनयाञ्चके तस्य प्रमाणम्
आसीत् । किन्तु प्रत्ययं विनेश्वरस्य तोषोऽसाध्यः, ईश्वरो यद् वर्त्तमानः ६
स्त्वान्वेषकारकेभ्यः पारितोषिकं ददातीति कथायाम् ईश्वरशरणगतानां
लोकानां प्रत्ययः कर्त्तव्यः । अपरञ्च नोहः प्रत्ययेनाप्रत्यक्षघटनेष्वीश्वरेण ७
प्रत्यादिष्टः सन् भयार्त्तो भूत्वा निजपरिजनानां रक्षार्थम् एकं पोतं
निर्भितवान् तेन स जगज्जनानां दोषान् दर्शयित्वा प्रत्ययजातपुण्यस्याधि-
कारी बभूव । अपरम् इजाहीम् प्राप्त्याधिकारस्थानं प्रति यात्रां कर्त्तुम् ८
आहूतः सन् प्रत्ययेनाज्ञायाहो जातोऽहं क यामीति न विज्ञायापि
यात्रां कृतवान् । अपरञ्च प्रत्ययेन प्रतिज्ञायाः फलाधिकारी य इमहाक् ९
याकुब् च एताभ्यां सार्द्धं दृष्ट्ये स्त्रित्वा विदेशवत् प्रतिज्ञातदेशे प्रोवाच ।

- १० यस्माद् ईश्वरेण निर्मितं रक्षितं भित्तिमूलयुक्तं नगरम् अपेक्ष्य स्थित-
 ११ वान् । अपरञ्च सारा प्रतिज्ञाकारिणं विश्वास्यं विज्ञाय रजोनिवृत्ता मत्या-
 १२ मपि प्रत्ययेन गर्भधारणशक्तिं प्राप्य पुत्रं प्रसुसुवे । इतिहेतो मृत-
 कल्पाद् एकजनाद् आकाशीयनक्षत्राणीव समुद्रतीरस्थाः सिकताद्वासंख्या
 १३ लोका उत्पदिरे । ते प्रथमं प्रतिज्ञातं फलं न प्रापुः किन्तु दूरात् तत्
 विलोक्य विश्वासित्वाद् ग्रहणाक्काङ्क्षित्वात् संसारोऽपरिचितान् विदेशिनः
 १४ खान् अङ्गीकृत्य प्रत्ययेन प्राणान् तत्यजुः । ये जना एतादृक् स्त्रीकुर्वन्ति
 १५ वयं स्त्रीयं देशम् मृगयामहे ते कथामिमां स्यष्टं कथयन्ति । अपरञ्च ते यं
 देशं परित्यज्यागतवन्तस्त्वं चेद् अस्मरिष्यन् तर्हि तद्देशप्रत्यागमनस्य सुयो-
 १६ गम् अवश्यम् अलप्स्यन्त । किन्तु तदानीं ते सर्वोत्कृष्टदेशस्य अर्थात्स्वर्गीय-
 देशस्य प्रत्यागिन आसन् एतस्माद् ईश्वरस्तेषाम् ईश्वरत्वेन विख्यातो भवि-
 १७ तुं न लज्जते यतः स तेषां कृते नगरमेकं स्थापयामास । अपरम् इब्राहीम्
 परीक्षितः सन् प्रत्ययेन इमहाकम् उत्सर्ज्य वस्तुत इमहाका तव वंशो
 १८ विख्यातो भविष्यति तेनेति प्रतिज्ञायां प्राप्तायां मत्यां यम् प्रतीत्यं प्रोक्तम्
 १९ आसीत् तम् अद्वितीयं पुत्रम् इमहाकम् उत्सर्ज्य । यत ईश्वरस्य मृतेभ्य
 उत्थापयितुं समर्थ इति विवेद तथा दृष्टान्तार्थं मृतेभ्यस्तं जग्राह ।
 २० अपरम् इमहाक् प्रत्ययेन याकुबम् एषानामानञ्च प्रति भविष्यद्वा-
 २१ शिषं जगाद । अपरं याकुब् स्वमरणकाले प्रत्ययेन युषफः पुत्रद्वयाय
 २२ आशिषं दत्तवान् । ततो युषफ् प्रत्ययेन चरमकाले इस्त्रायिलः सन्तानान्
 २३ भिसरदेशाद् यात्रायाः कथां कथयित्वा स्वास्थिषु समादिदेश । अपरं
 मुसे भूमिष्ठे सति परमसुन्दरत्वस्य दृष्टत्वात् तस्य पितरौ नृपतेरादेशाद्
 २४ अभीला प्रत्ययेन तं चीन् मासान् यावत् गोपयित्वा ररक्षतुः । ततः
 परं स सवयस्कः सन् पारितोषिकदानं दृष्ट्वा पापजातक्षणिकसुखभोगाद्
 २५ ईश्वरस्य लोकैः सार्द्धं दुःखभोगं मनोनीतं चकार । तथा भिसरदेशीयायाः
 २६ समस्तसम्पत्तेः स्त्रीष्टनिमित्तनिन्दितत्वं भर्त्रं विज्ञाय प्रत्ययेन फिरौन्-
 २७ राजस्य दौहित्रत्वेन विख्यातो भवितुं नाङ्गीचकार । अनन्तरं सोऽदृग्भवे

दृश्यं विदित्वा धैर्यम् अवलम्ब्य राज्ञः क्रोधान् न प्रभीय प्रत्ययेन मिसर-
देशं परितत्याज । अपरं प्रथमजातानां विनाशकः स्वीयलोकान् यन्त्र २८
स्पृशेत तदर्थं स प्रत्ययेन निस्तारनामकोत्सवं शोणितप्रक्षेपविधिञ्च निरू-
पयामास । अपरञ्च ते प्रत्ययेन शुष्कभूमौ गमनवत् सुफसागरस्य मध्येन २९
जग्मुः किन्तु मिसरीया लोकास्तद्वत् कर्तुम् उद्यम्य मग्ना अभवन् । अपरञ्च ३०
प्रत्ययेन सप्त दिनानि यावद् यिरीहानगरस्य प्राचीरस्य प्रदक्षिणीकरणात्
तत् प्राचीरं पपात । तथा राहवनामिका वेश्वा प्रत्ययेन चाराणां ३१
प्रोत्थातिथ्यकरणाद् अविश्वामिभिः साङ्गं न विननाश ।

अधिकं किं कथयिष्यामि ? गिदियोन् बारक् शिमशोन् यिफ्ताह् ३२
दायूद् शिमूथेल् भविष्यद्वादिन एतेषां सर्वेषां वृत्तान्तकथनं बह्वकाले-
नापि मम साध्यं न भवति । ते प्रत्ययेन राज्यं पराजितवन्तस्तथा धर्म- ३३
कर्माणि कृत्वा प्रतिज्ञातफलं लेभिरे । अपरं सिंहस्य मुखबन्धं बद्धे दाहिकां ३४
शक्तिञ्च लुलुपुः, खड्गधारां त्याजयामासुः, निर्बलतायाः सबला बभूवुः,
युद्धं जित्वा विपक्षाणां सैन्यानि परासुः । अपरं योषित उत्थानेन स्वीय- ३५
स्वीयबालकान् सजीवान् लेभिरे किन्तु बहवः श्रेष्ठतरोत्थानप्राप्तिनिमित्तं
रक्षाया अग्रहणात् प्रहारतो यातनां बुभुजे । अपरम् इतरे तिरस्कारैः ३६
प्रहारैः बन्धनैः कारया च परीक्षिता बभूवुः । अपरे केचित् प्रस्तरा- ३७
घातेन हताः केचित् कर्त्तव्या द्विखण्डाः परीक्षिताः खड्गेन नष्टा मेषाणां
क्वागानाञ्च चर्मणाच्छादिता दीनाः क्लिष्टास्ताडिताश्च सन्तो विपिनेषु
पर्वतेषु पशुगुहासु पृथिव्या गङ्गरेषु च भ्रमितुम् आरब्धाः, एष संसार- ३८
लोषां योग्या नाभवत् । एतैः सर्वैः प्रत्ययेन सुख्यातिः प्रापि किन्तु प्रतिज्ञातं ३९
फलं नापि । यतस्ते यद् अस्मान् विना सिद्धा न भवेयुः, तदर्थम् ईश्वरे- ४०
णास्मदर्थं श्रेष्ठतरं किमपि सज्जितं द्रव्यं पूर्वतोऽप्यापि ।

१३ द्वादशोऽध्यायः।

१ विश्वासे दुःखभोगे धर्मं च स्थिरं १२ धर्मत्यागे सावधानं १८ व्यवस्थाया
मङ्गलात् सुसंवादस्य मङ्गलं मङ्गत् २५ सुसंवादेऽवश्यस्थिरत्वम्।

- १ वयम् एतावत्साक्षिमेवैर्वेष्टिताः सन्त एकैकं भारम् अनायासेन भ्रम-
जनकं पापञ्च परित्यज्य धैर्यम् अवलम्ब्यास्माकं गमनाय निरूपिते मार्गे
- २ धावामहे। अपरं तस्य समुखस्थितानन्दस्य प्राप्तिहेतोः कुशस्य यातनां भुक्त्वा
योऽपमानं तुच्छीकृत्य साम्प्रतम् ईश्वरस्य सिंहासनस्य दक्षिणपार्श्वे उपा-
विशत् तादृशो योऽस्माकं धर्मस्यादिकर्त्ता सिद्धिदाता च योऽसंलक्ष्यं
- ३ करवाम। अपरञ्च यूयं यत् स्वीयस्वीयमनःसु आन्ताः क्लान्ताश्च न भवेत
तदर्थं यः पापिभिः स्खिरुद्धम् एतादृशं वैपरीत्यं मोढवान् तं स्मरत।
- ४ यूयं पापस्य विरुद्धं युद्धं कुर्वन्तः शोणितव्यं यावत् कदापि प्रतिरोधं
- ५ नाकुरुत। अपरं पुत्रान् प्रतीव युष्मान् प्रति य उपदेश उक्त आस्ते तं किं
विस्मृतवन्तः।

६ 'परेण दत्तशक्तिं त्वं मा तुच्छीकुरु हे सुत।

तेन निभर्त्सितस्यापि नैव क्लान्तो भवात्मज।

परेणः प्रीयते यस्मिन् तस्मै शक्तिं ददाति यत्।

यन्तु पुत्रं स गृह्णाति तमेव प्रहरत्यपि।'

- ७ अतएव यदि यूयं शक्तिं सहध्वं तर्हीश्वरः पुत्रैरिव युष्माभिः सार्द्धं व्यव-
- ८ हरति यतः पिता यस्मै शक्तिं न प्रददाति तादृशः पुत्रः कः? किन्तु यस्यां
शास्त्र्यां सर्वेषाम् अधिकारोऽस्ति सा यदि युष्माकं न भवति तर्हि यूयं पुत्रा
- ९ न भूत्वा नितान्तं जारजा आध्वं। वयं यदि स्वेष्टां शारीरिकशक्तिकारिणः
पितृन् सम्मानितवन्तः, तर्हि किं ततोधिकं स्वेष्टाम् आत्मनां पितृवशोभ्य
- १० न जीविष्यामः। तेऽल्पदिनेभ्यः स्वस्वाभिमतानुसारेण शक्तिं कृतवन्तः
किन्तु सोऽस्माकं हिताय स्वीयपवित्रताया अधिकारिणः कर्त्तुम्
- ११ अस्मान् शक्ति। शक्तिं वर्त्तमानसमये कमप्यानन्दं न जनयति किन्तु
दुःखमेव जनयति तथापि पश्चात् शास्त्रिण्यमाणलोकैभ्यः शान्तिदायकं
धर्मफलं ददाति।

अतएव यूयं पतितहस्तान् दुर्बलानि ज्ञानूनि च सबलानि कुरुत येन १२
 च दुर्बलस्य सन्धिस्थानं न भज्येत स्वस्थं तिष्ठेत् चरणार्थम् एतादृशं सरलं १३
 पन्थानं कुरुत । अपरञ्च सर्वैः सार्द्धं मेलनं यच्च विना कोपि परमेश्वरं १४
 द्रष्टुं न शक्यति तादृशं पवित्रत्वं चेष्टध्वं । यथा कश्चिद् ईश्वरस्थानु- १५
 ग्रहात् न पतति यथा तिकताया मूलम् उत्पद्य कण्ट न ददाति तेन च बहवो
 ऽपवित्रा भवन्ति यथा च कश्चित् लम्पटे वा एक वारभोजनार्थं स्वीय- १६
 ज्येष्ठभागविक्रेता य एषौस्तदद् अधर्माचारो न भवति तन्निमित्तं
 सावधाना भवत । यत एषौराशीर्वादाधिकारी भवितुं प्रार्थनां कृत्वापि १७
 ग्राह्यो न बभूव तथा सजलनयनेन चेष्टां कृत्वापि पितुर्मनः परावर्त्त-
 चितुम् उपायं न लेभे, इति यूयं जानीथ ।

अपरञ्च स्पृशः पर्वतः प्रज्वलितो वह्निः कृष्णवर्णो मेघोऽन्धकारो १८
 झञ्झा तूरीवाद्यञ्च यस्य च वाक्स्थ शब्दं श्रुत्वा श्रोतारः कम्पिताः सन्तो
 यद् एतादृशो रवः पुनर्न जायते प्रार्थनामेतां कृतवन्त एतेषां सन्निधौ १९
 यूयम् नागच्छथ । त आज्ञां सोढुं नाशक्नुवन् अपरं यदि कश्चिद् २०
 पशुः पर्वतं स्पृशति तर्हि स प्रस्तराघातेन वा शूलैर्न हन्यते । अपरञ्च तद् २१
 दर्शनं तादृग् भयङ्करं यन्मुसा कथयामास, अहम् अतीवविभेमि कम्पे
 च । किन्तु सीयान्पर्वतोऽमरेश्वरस्य नगरम् अर्थात् स्वर्गीयविरूपाक्षालम् २२
 अयुतानि दिव्यदूताः, स्वर्गे लिखिता प्रथमजातानां महासभा, समाजो
 जगतो विचारयिता ईश्वरः, सिद्धलोकानाम् आत्मानः, नूतननिधमस्य २३
 मध्यस्थो यीशुः, अपरं ह्यविलो रक्तादपि मङ्गलदायकं प्रोक्षणस्य रक्तम् २४
 एतेषां समीपं यूयम् आगच्छथ ।

अवधत्त यूयम् उपदेशकं नावाज्ञासिष्ट यतो यदि लोका पृथिवीस्यम् २५
 उपदेशकम् अवज्ञाय नाजीवन् तर्हि स्वर्गीयोपदेशकात् पराङ्मुखीभूय वयं
 केनापि प्रकारेण जीविष्यामः ? तदा तस्य रवात् पृथिवी प्राकम्पत २६
 किन्त्विदानीं स इमां प्रतिज्ञां कृतवान् अहं पुनरेककलः पृथिवीं कम्पयि-
 ष्यामि तत् केवलं नहि गणमपि कम्पयिष्यामि । एककलः शब्दस्य २७

तात्पर्यमिदम् एतेषु कृतवस्तुवत् कल्पितेषु वस्तुषु स्थानान्तरीकृतेषु वस्तु
२८ यान्यकल्पनीयानि तानि स्थास्यन्ति । अतएव वयम् अकल्पनीयं वाक्यं प्राप्य
यने भयाद् भक्त्वा च याज्ञवल्केश्वरं सेवितुं शक्नुमः, तादृशोऽनुग्रहो ऽस्माकम्
२९ भूयात् । यतो ऽस्माकम् ईश्वरः संहारकवर्जः

१९ चयोदशोऽध्यायः ।

१ भ्रातरि प्रेमादेः कथनं ९ नानाशिक्षाभिधालितत्वनिषेधः १० शिक्षाकां
माननकथनं १० सङ्कल्पप्रार्थना १२ वाचानमस्कारप्रवणम् ।

१ भ्रातृषु प्रेम तिष्ठेद् आतिथ्याचरणं मा व्यसार्ष्ट्यतः कश्चित् कश्चिन्
२ न विज्ञाय दिव्यदूतगणानामप्यातिथ्यम् अकरोत् । अपरं यूयं सह-
३ वन्दिन एव वन्दिनः स्मरत तथा यूयं देहविशिष्टादव दुःखिलोकान्
४ स्मरत । अपरञ्च विवाहः सर्वेषां समीपे सत्कारदायकः, तस्य शय्या च
शुचिः किन्तु यः कश्चिद् व्यभिचारी पारदारिकलमोश्वरो दण्डयिष्यति ।
५ यूयं लोभहोना आचारिणः सन्तो वर्त्तमानप्राप्तद्रव्येण सन्तुष्यत यस्माद्
६ ईश्वर एतादृक् कथितवान् अहं त्वां कदापि न त्यज्यामि । अतएव

‘स पक्षोस्ति परेशो मे न कस्मादपि मे भयं ।

मनुष्यो मम किं कर्तुं समर्थो भवति भ्रुवं ।’

७ वयम् अक्षोभा इति कथयितुं शक्नुमः । युष्माकं धैर्यपदेशकै र्युष्माकं समीप
ईश्वरस्य वाक्यं प्रचारितं तान् स्मृत्वा तेषाम् आचारस्याभिप्रायं विदित्वा
८ तेषां प्रत्ययस्थानुगामिनो भवत । योऽग्रहीष्टः श्रोतव्यं सर्वदा च समभा-
वेनास्ते ।

९ यूयं नाना नूतनशिक्षाभि र्विचालिता न भवत यत उत्सर्गकर्ता लाभ-
शून्यस्वाद्यविशेषेण नहि किन्त्वनुग्रहेणान्तःकरणसुस्थिरत्वम् उत्तमम् ।
१० यद् वेद्या द्रव्यं दूष्यस्थितानां सेवकानां भोजनाय नोचितम् तादृशी यज्ञ-
११ वेद्येकास्माकम् आस्ते । अपरं पापमोचनार्थं येषां पशूनां शोणितं महा-
याजकेन महापवित्रस्थानम् आनीयते तेषां शरीराणि शिविराद् वहि
१२ र्देह्यन्ते । अतएव योऽग्रः स्वीयशोणितेन लोकान् पवित्रीकर्तुं नगरस्य

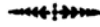
दारस्य वह्निं मृतिं भुक्तवान् । इतिहेतोर्वैद्यं तत्कारणाद् अपमानं परिसङ्घ १९
शिविराद् वह्निस्तस्य समीपं गच्छाम । यतोवास्माकं कस्यचित् चिर- २०
स्थायिनगरस्थाभावाद् एकं भाविनगरं चेष्टामहे । अतएव तद्वारा सर्वदा २१
वयम् ईश्वरस्य प्रशंसायज्ञम् अर्थात् तदीयं नाम स्वीकृत्य रदनकुदयोः
फलम् उत्सृजामहे । अपरञ्च परोपकारं दानञ्च कर्तुं न विस्मरत यत एष २६
यज्ञ ईश्वरस्य सन्तोषजनकः ।

अपरंयूयं युष्माकम् उपदेशकान् सम्मन्य तेषाम् आज्ञाया वशीभवत यतो २७
यैर्निर्णयो दातव्यस्यादृशा लोकादव ते युष्माकं प्राणरक्षणार्थं सचे-
तनास्तिष्ठन्ति तेन ते दुःखिता न भूत्वानन्देन तत् कर्म सम्पादयिष्यन्ति
यत्र दुःखे युष्माकं कोपि लाभो नास्ति । अपरञ्च यूयम् अस्मान्निमित्तं २८
प्रार्थयध्व वयम् उत्तममनोविशिष्टाः सन्तः सर्वत्र सदाचरणं कर्तुं प्रयासं
कुर्म इति निश्चितं जानीमः । किन्तु त्वरया यथा युष्माकं समीपे २९
समापितो भवामोति प्रार्थयितुं युष्मान् पुनरधिकं विनये ।

यः शान्तिदायक ईश्वरः प्रधानमेषपालकम् अर्थात् अस्माकं प्रभुं २०
योगेश्वरीष्टं मृतानां मध्याद् आनीतवान् स चिरस्थायिनियमस्य शोणि-
तेन स्वेच्छां पूर्णं कर्तुं युष्मान् सर्वसत्क्रियाभिः सिद्धान् करोतु । अपरं २१
यानि कर्माणि तस्य दृष्ट्या ग्राह्याणि तानि युष्माकं मध्ये योगेश्वरीष्टेन
सम्पन्नाणि करोतु तस्मै महिमा सर्वदा भूयात् । तथास्तु ।

हे भ्रातरः संक्षेपेणाहं युष्मान् प्रति पत्रम् अलिखं यूयं मयोपदिष्ट- २२
कथायां मनो निधत्त युष्मान् प्रति विनये । अस्माकं भ्राता तिमथिः २३
स्थानान्तरं गतवान् एतां वाक्तां यूयं वेदिष्यथ । स यदि त्वरया समा- २४
गच्छति तर्हि तेन साङ्गं गत्वा युष्मान् साक्षात् करिष्यामि । यूय स्वीयं
स्वीयं सर्वमुपदेशकं पवित्रलोकांश्च नमत । अपरम् इतालियादेशीय- २५
लोकानां नमस्कारं ज्ञास्यथ युष्मान् प्रत्यनुग्रहो भूयात् ।

याकुबः सर्वसाधारणपत्रम्।

१ प्रथमोऽध्यायः।

१ मङ्गलाचरणं २ दुःखेऽप्याकादनं ५ ईश्वराद् धैर्ययाचनं ८ घनेऽभिमाननिषेधः
१२ ईश्वरस्य पापशूलत्वं नहि किन्तु सर्वस्य मङ्गलस्य शूलत्वं २१ काव्यनिकताया
विषदा कथा च।

- १ याकुबनामक ईश्वरस्य प्रभो र्थाशुखीष्टस्य च कश्चित् सेवको विकी-
र्णभृतान् द्वादश वंशान् प्रति नमस्कृत्य पत्रं लिखति।
- २ हे मम भ्रातरो यूयं यदा बह्विधपरीक्षाभिः परीक्षिता भवथ तदा
- ३ परीक्षातो धैर्यम् उत्पद्यते, इति विज्ञाय ताः परीक्षाः सर्वप्रकारानन्दा-
४ स्पदं जानीत। अपरं यूयं यथा सिद्धाः सम्पूर्णाश्च भवेत केनापि गुणेन
विहीनाश्च न भवेत तदर्थं धैर्यस्य क्रियां सिद्धां कुरुत।
- ५ यदि युष्माकं कस्यापि ज्ञानाल्पता विद्यते तर्हि भर्त्सनां विना बाहुल्येन
६ सर्वेभ्यो ददाति य ईश्वरस्तं स याचतां ततस्तस्मै दायिष्यते। किन्तु
निःसंशयः सः स विश्वासेन याचतां यतो यो जनः सन्देहि स वायुना
७ चालित आस्फालितश्च समुद्रस्य तरङ्गद्वयं भवति। अतएव स प्रभोः
८ किञ्चित् प्राप्स्यतीति न बुध्येत्। दिमनस्कलोकास्य कापि गतिः स्थिरा
नहि।
- ९ अपरञ्च यो भ्राता दरिद्रः स स्त्रीयोच्चपदे समाह्लादतां किन्तु यो
१० भ्राता धनवान् स स्त्रीयनीचपदे समाह्लादतां यतः स हृण्णुपुष्पवत् पति-
११ ष्यति। वस्तुतस्तु यदद् उदितादित्यतापात् हृण्णुं शुष्यति तस्य पुष्पस्य
पतति तस्य सौन्दर्यञ्च भ्रंशति तदद् धनिलोकोपि स्त्रीयसर्वगत्या
स्त्रास्यति।
- १२ यो जनः परीक्षां सहते स एव धन्यः यतः परीक्षिते सति प्रभुः स्वस्मिन्
प्रेमकारिभ्यो यज् जीवनमुकुटं दातुं प्रतिज्ञातवान् तन्मुकुटं प्राप्स्यति।

किन्तु कुमतौ सत्यां मदीयेयं कुमतिरीश्वराद् अजायते एतादृशीं कथां १३
 कोपि न कथयेत् यतः पापेभ्य ईश्वरस्य कुमतिर्न जायते सोपि कस्मै-
 चित् कुमतिं न ददाति । किन्तु स्वलोभेनाकर्षिते लुब्धे च सति सर्वजनस्य १४
 कुमतिर्जायते । तस्मात् स लोभो गर्वधारिणीव पापं जनयति पापञ्च १५
 सर्मूर्ध्नि सन् मृतिं जनयति । हे मम प्रियभ्रातरो यूयं न भ्राम्यत । यत् १६
 किञ्चिद् उत्तमं दानं सम्पूर्णानुग्रहञ्च तत् श्रद्धां केवलाद् उपरिष्ठाद् आग- १७
 च्छति, अथाद् यत्रान्यथाभावो विकारलेशोपि च नास्ति, एतादृशो यो
 दीप्यकर ईश्वरस्तस्माद् आगच्छति । तस्य सृष्टिमध्ये एकविधप्रथमफल- १८
 मिव वयं यथा भवेम तदर्थं स्वेच्छानुसारतः सत्यवाक्येनास्मान् जनया-
 मास । अतएव हे मम प्रियभ्रातरो युष्माकम् एकैकः अवष्टे आयहो कथने १९
 च धीरो भवतु क्रोधेपि धीरो भवतु यस्मान् मनुजानां क्रोधाद् ईश्वरदत्तं २०
 पुण्यं न जायते ।

अपरञ्च यूयं सर्वाम् अशुचिक्रियां देषनिवहञ्च परित्यज्य युष्माकम् २१
 आत्मानो रक्षितुं शक्तिमद् यद् उपदिष्टवाक्यं तन् नम्रोभूय गृह्णीत ।
 अपरं श्रोतमात्राः सन्तः स्वान् न वञ्चयित्वा वाक्यस्य कर्मकारिणे भवत । २२
 यतो यः कश्चिद् वाक्यानुसारतः कर्म न कृत्वा श्रोतमात्रस्तिष्ठति स २३
 मुकुरे मुखदर्शिमनुजस्य सदृशः । स मुकुरे मुखद्रष्टा यथा स्वं दृष्ट्वापि २४
 स्वयं कीदृश इति तत्स्थानाद् गत्वा विस्मरति सोपि तथा । किन्तु यः २५
 कश्चिन् मुक्तिजनकव्यवस्थायां दृष्टिं कृत्वा तत्र तिष्ठति स विस्मारकः
 श्रोता न सन् कर्म कुर्वन् स्वकार्यं धन्यो भवति । यदि युष्माकं कश्चित् स्वं २६
 धार्मिकं मन्यते तथा स्त्रीयां रसनां न शासित्वान्तःकरणं वञ्चयति तर्हि
 तस्य स धर्मो मुधा भवति । पितामाह्वीनानां विधवानाञ्च वीक्षणं २७
 संसारात् स्वं निष्कलङ्कलेन रक्षणम् अस्माकं पितुरीश्वरस्य साक्षात्
 पवित्रो निर्मलस्य धर्मो भवति ।

२ द्वितीयाध्यायः।

१ अथर्षधनिलोकानां समादरार्थं दरिद्रलोकानाम् अतुच्छीकरणं १४ धर्मरहितो
विश्वासो सुधा, निष्कसफलविश्वासयोः कथनञ्च ।

- १ हे मम भ्रातरो मनुजानाम् अपेक्षणात् तेजस्विभो धीः सुखीष्टश्च
- २ धर्मपालनं युष्माकं न भवति । यतो युष्माकं सभां यदि स्वर्णाङ्गुरीयक-
युक्तः परिहितशुक्लवस्त्रस्य कस्मिन् मनुज आगच्छति परिहिताशुक्ल-
वसनः कश्चिद् दरिद्रस्य समव्याति तदा यूयं तं परिहितशुक्लवस्त्रं जगं
- ३ पूर्वम् अभ्युत्थानादि कृत्वा अत्रोत्तमस्थाने भवान् उपविशतु, एतादृशीं
कथां कथयथ ; त्वम् अमुस्मिन् स्थाने दण्डायमानस्तिष्ठ यदा ममात्र पाद-
४ पीठ उपविशेति दरिद्रं जगं वदथ । तर्हि तेन यूयं किं मनःसु पक्षपातिनः
- ५ कुमन्त्रण्या विचारयितारो न भवथ ? हे मम प्रियभ्रातरः शृणुत, ईश्वरः
स्वस्मिन् प्रेमकारिभ्यो यद् राज्यप्रदानाय प्रतिज्ञातवान् तस्य राज्यस्रो-
त्तराधिकारिणः प्रत्ययधनेन धनवतश्च कर्तुं संसारस्थदरिद्रलोकान्
- ६ मनोनोतान् किं नाकरोत ? किन्तु यूयं दरिद्रलोकान् अवजानीथ । अपरं
धनवन्तः किं युष्मान् नोपद्रवन्ति विचारासनस्य सम्मुखं युष्मान् बलात्
- ७ किं न नयन्ति ? अपरञ्च येन गौरवान्वितनाम्ना यूयं विख्यातास्ते किं
८ तत्राम न निन्दन्ति ? किन्तु त्वं प्रवासिनि स्वात्मवत् प्रीयसे, एतच्छा-
स्तीयवचनानुसारतो यदि श्रेष्ठामेताम् आज्ञां पालयथ तर्हि भद्रं
- ९ कुरुथ । नोचेद् अनुरुन्ध तर्हि पापं कुरुत व्यवस्थालङ्घनाद् दोषिणश्च
- १० भवथ । यतः प्रायेण सकलाज्ञाः पालयित्वा यदि कश्चिद् एकस्मिन्
- ११ स्खलनं करोति तर्हि स सर्वत्र दोषी भवति । यस्मात् त्वं परदारान्
- मा गच्छ, एतां कथां यः कथयति त्वं मनुष्यं मा हन्या इत्यपि स कथ-
यति, अतएव त्वं चेत् परदारान् न गत्वा मानुषं हंसि तर्हि त्वम् आज्ञो-
- १२ ज्ञी भविष्यसि । मुक्तिजनिकया व्यवस्थया विचारिता भवितुम् उद्यता
- १३ ये जनास्तद्वै यूयं कथां कथयथ कर्म च कुरुथ । यतो यो जनः कदापि
नादयत निर्दयत्वेन तस्य दण्डो भविष्यति किन्तु दयावान् दण्डं जेष्यति ।
- १४ हे मम भ्रातरो यदि कश्चिद् वक्ति मम कर्म नास्ति किन्तु

प्रत्ययोस्ति तर्हि तेन प्रत्ययेन किं फलं ? केवलप्रत्ययेन किं तस्य परिचायं १५
 भवितु शक्नोति ? युष्माकं कापि स्वसा सहजो वा यदि वसनहीनो दैव- १६
 सिकभोव्यहीनो वा भवति, अपरं युष्माकं कोपि यदि शरीरप्रयोजनकं
 द्रव्यं किमपि न दत्त्वा तान् इति वक्ति युष्माभिरुष्णागात्रैस्तृप्तैश्च सकुञ्चलं १७
 ब्रज्यतां, तर्हि तेन को लाभः ? सहायं विना प्रत्यय एकाकी तादृशो मृतवत्
 तिष्ठति । अपरञ्च यदि कश्चिद् इमां वाणीं वदति, तव प्रत्यय आस्ते १८
 मम तु कर्मास्ते तर्हि विना कर्म त्वं मां निजप्रत्ययं दर्शय, अहन्तु कर्मणा
 त्वां निजप्रत्ययं दर्शयानि । एक ईश्वर आस्ते इति त्वं प्रत्येषि तद् उत्तमं १९
 भवति किन्तु भूता अपि तदत् प्रतीय कम्पन्ते । तस्माद् हे अज्ञान मानव २०
 कर्म विना प्रत्ययो मृत इव तिष्ठति इति विद्धि । अस्माकं पूर्वपुरुष २१
 इन्द्राहीम् यज्ञवेद्या उपरि निजतनयं इन्द्राकं उत्सृज्य किं कर्मणा पुण्य-
 वत्त्वेन नागणि ? अतस्तस्य क्रियया स प्रत्ययः कर्मण्यो जातः, तेन कर्मणा २२
 तस्य प्रत्ययश्चासिद्धात् इति त्वया दृश्येत । अपरम् इन्द्राहीमा ईश्वरे २३
 प्रतीते सति सा प्रतीतिस्तं प्रति पुण्यार्थम् अगण्यत सोपीश्वरमित्र इति
 विख्यात इति यच्छास्त्रोक्तं लिखनं तत् तदा प्रत्यक्षत्वं गतं । तस्मात् २४
 केवलेन प्रत्ययेन न भूत्वा मनुजो यत् कर्मणा पुण्यवत्त्वेन गण्यते तत् युष्माभि
 र्विद्यते । अपरञ्च राहवनामिका वाराङ्गणा चाराणाम् आतिथ्यं विधाय २५
 पश्चाद् अन्येन पथा तान् विस्मृज्य किं तेन कर्मणा पुण्यवतो नागण्यत ?
 तस्माद् आत्मानम् च्छते यदत् शरीरं मृतं तदत् कर्म च्छते प्रत्ययो २६
 मृतो भवति ।

१ तृतीयोऽध्यायः ।

१ अन्यजनं दोषिणम् अकृता स्वजिज्ञाया अवश्यदमनीयत्वं १२ ज्ञानिलोकस्य
 पूर्वोक्तदोषपरिहारश्च ।

हे मम भातरो बज्रपु शिक्तकेषु सत्सु बज्रतरदण्डान् लप्स्याम इति १
 विदित्वा दूयम् अनेके शिक्तका मा भूत । अस्माकं सर्वेषाम् बज्रपु कार्येषु २
 स्वलनं विद्यते चेत् कस्यापि वाक्ये किमपि स्वलनं नास्ति तर्हि समिद्ध-

- १ पुरुषः सन् सर्वाण्यङ्गप्रत्यङ्गानि वशीकर्तुं शक्नोति । पश्यत वयम् आश्वा-
याहिणः कर्तुं घोटकानां वक्त्रेषु खलीनं निधाय तेषां सर्वशरीराणि
४ परावर्त्तयामः । अपरं पोतान् प्रति निरीक्ष्य पश्यत तेऽतीवदृष्टदाकाराः
प्रचण्डवातैस्ते चालिता अपि नाविकस्य स्वेच्छया एकेन क्षुद्रकर्णेन
५ परावर्त्तन्ते । तदद् रसना क्षुद्रतराङ्गं भवति किन्तु गाढगुहतरां
कथां कथयति पश्यत स्वल्पे वक्त्रिः कियन् महारथं भस्मसात् कर्तुं
६ शक्नोति । किन्तु रसना वक्त्रिरिव पापारण्यमिव च अङ्गानाम् अन्त-
र्गता सती क्लृप्तं शरीरम् अशुचीकृत्य दृष्टेरीतिं दाहयति स्वयमपि
७ नरकालेन दादह्यते । अपरञ्च पशुपक्षिसर्पजलचरादयः सर्वे जन्तवो
८ मनुजानां वसिन आसन्ददानीमप्यासते ; किन्तु मृतिजनकगरलेन परि-
९ पूर्णा या दुष्टादम्या रसना तां कोपि वशीकर्तुं न शक्नोति । एकया
रसनया वयम् पितुरीश्वरस्य धन्यवादं कुर्मः, ईश्वरस्य मूर्त्तिलेन दृष्टमनुजं
१० शपामहे च । अस्माकम् एकस्मान् मुखाद् आशीः शापञ्च निर्गच्छतः
११ हे भ्रातर एतादृशम् उचितं न भवति । प्रस्त्रवणः किम् एकेन क्षिद्रेण
१२ मिष्टं तिक्तञ्च द्विविधं तोयं निर्गमयति ? हे मम भ्रातर उडुम्बरतरुः किं
जितफलं फलति ? यदा द्राक्षावल्ली किम् उडुम्बरफलं फलितुं शक्नोति ?
तदद् एकस्मात् प्रस्त्रवणाद् लवणं मिष्टञ्च द्विविधं तोयं नोत्पद्यते ।
१३ युष्माकं मध्ये कश्चिद् यदि ज्ञानी सुबोधश्च तिष्ठति तदा ससदाचारं
१४ कृत्वा ज्ञानयुक्तमार्दवेन निजकर्म प्रकाशयताम् । किन्तु युष्माकं मनोमध्ये
यदि तिक्तेषां कलहश्च भवति तर्हि नात्मानः स्नाघध्वं सत्यताया
१५ विरुद्धम् अनृतं न कथयध्वं । तज्ज्ञानम् ऊर्ध्वान् न निःसरति किन्तु सांसा-
१६ रिकं शारीरिकं भौतिकञ्च भवति । यतो यत्रेषां विवादौ तत्रैव कलहः
१७ सर्वाणि कुकर्माणि च । किन्तु उर्द्ध्वान्निःसृतं यज्ज्ञानं तत्प्रथमं निर्मलं
पश्चात् शान्तिमतं मृदु नमनशीलञ्च दयान्तमफलाभ्यां परिपूर्णञ्च पञ्च-
१८ पातिलकपटलाभ्यां रहितञ्च भवति । अपरं शान्तिकारिलोकैर्धर्मवीजं
शान्त्या रोप्यते ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ युद्धलोभेष्वङ्गारादीनां विवक्षा कथा । ११ अस्मान्निकथनं १२ वाणिज्यदीर्घायुनी
चदिश्या स्यात्तथा आकर्षणत्वम् ।

युष्माकं मध्ये युद्धसंगामौ कुतो भवतः । युष्माकम् अङ्गप्रत्यङ्गे यद् विप- १
रीतकारिसुखाभिलषणं तस्मात् किं नहि । यूयं वाञ्छथ किन्तु किमपि २
लब्धुं न शक्नुथ, यूयं हन्तुम् उद्योगं कुरुथ तथापि न प्राप्नुथ । अपरं युद्धाय ३
संगामयथ च तथापि न प्राप्नुथ । यतो यूयं न प्रार्थयध्वे चेत् प्रार्थयध्वे तर्हि ४
स्वोयस्वोयाभिलषेण व्ययितुम् अविहितं प्रार्थयध्वे तस्मात् न लभध्वे । हे ४
व्यभिचारिणः व्यभिचारिण्यस्य, एतस्य जगतो मित्रत्वम् ईश्वरस्य रिपुत्वं
भवतीति किं यूयं न विवथ । यः कश्चित् संसारस्य मित्रं भवितुम् अभिल-
ष्यति स एवेश्वरस्य रिपुः । यूयं शास्त्रीयं वाक्यं मिथ्येति बुध्यध्वे । अपरम् ५
अस्माकम् अन्तरस्य आत्मा किम् ईषां कर्तुं प्रवर्त्तयति । वरं स पुनरनु- ६
गृह्णाति तस्माद् इदम् उक्तस् आस्ते ईश्वरोऽभिमानिनो निरुद्धा न स्यान्
अनुगृह्णाति । अतएव यूयम् ईश्वरस्य वश्या भवत श्रैतानन्तु प्रतिरुन्ध ७
ततः स युष्माकम् अन्तिकात् पलायिष्यति । अपरम् ईश्वरस्य समोपव- ८
र्त्तिनो भवत तस्मिन् सति सोऽपि युष्माकं समोपवर्त्ती भविष्यति । हे
पापिनो यूयं करशृङ्गिं कुरुध्वं, हे द्विमनोलोका यूयं निजान्तःकरणानि
परिष्कुरुत । अपरञ्च कातरा भवत शोकं विलापञ्च कुरुत, युष्माकं ९
हृदयस्थाने शोक उत्पद्यताम् आनन्दस्थाने तु निरानन्दत्वं भूयात् ।
अपरञ्च प्रभोः समलं नम्रीभवत तस्मात् स युष्मान् उच्चीकरिष्यति । १०

हे भ्रातरो यूयं परस्परं मा दोषम् आरोपयत यतो भ्रातरि ११
दोषारोपे विचारे च कृते सति व्यवस्थायां दोषारोपणं विचारस्य भवति
यदि व्यवस्थां विचारयत तर्हि यूयं व्यवस्थापालयितारो न सन्तस्तस्या
विचारयितारोऽभवत । किन्तु रक्षितुं विनाशयितुञ्च समर्थ एकोविद्या- १२
रक्षिता विद्यते तर्हीतरं विचारयितुं प्रवर्त्तमानः कस्त्वं ।

अथ श्वे वा वयम् अमुकनगरं गत्वा तच्च वर्षं यावत् स्थित्वा क्रय- १३
विक्रयौ कृत्वा लाभं करिष्याम एतां कथां कथयमाना यूयम् इदानीम्

- १० अवधत्त । यः किं घटिष्यते, इति यूयं न जानीथ यतो युष्माकं जीवनं
 १५ किं ? तत् कणं दृश्यं क्षणम् अदृश्यं वाष्पमिव भवति । तस्माद् ईश्वरस्ते-
 ष्वायां सत्यां वयं कियन्ति दिनानि जीवन्त एतत् कर्म तत् कर्म वा
 १६ करिष्याम एतादृशी कथा युष्माभिर्वक्तव्या । यूयम् इदानीम् आत्म-
 १७ स्नाद्यया गर्व्यथ स गर्वोऽसत् । अपरं यः कश्चित् सत्कर्म विज्ञाय तत् न
 करोति तस्य पापं जायते ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ इत्याद्य दृष्टव्यमित्येकानां भौतत्वमुच्यते ० धार्मिकलोकानां च वक्ष्यतेऽन्तः-
 यत्कालं १२ निरर्थकदिशनिषेधः १३ पौडासमये प्रार्थयितव्यं १८ ध्यानधातुः
 परावर्तनीयत्वकथनम् ।

- १ हे धनवन्तो युष्माभिरवधीयताम् इदानीं आगमिष्यदुःखहेतोः क्रन्त्यतां
 २ विलप्यताञ्च । यतो युष्माकं सम्पत्तिः पूतिगन्धिर्भविष्यति वसनं कीटै-
 ३ र्जरेष्विति सुवर्णरौप्ये च कलङ्किते भविष्यतः । विशेषतो युष्माकं विरुद्धं च
 कलङ्कः साध्यं दास्यति, एवं वज्रिवद् युष्माकं पल्लवं भोक्ष्यते; यूयं श्रे-
 ४ ष्ठे काले धनं सञ्चितवन्तः । पश्यत यैः कृषीबलैर् युष्माकं शस्यानि हिव्यानि
 युष्माभिरन्यायं कृत्वा तेभ्यो वेतनं नादीयत तस्मात् ते सर्वे आर्त्तरावं
 कुर्वन्ति स च कृषीबलानाम् आर्त्तरावः सेनापतेः परमेश्वरस्य कर्णं प्रावि-
 ५ शत । यूयं पृथिव्यां दृष्टपुष्टाः सन्तः सुखभोगेन कालं व्यापितवन्त
 ६ एवं महाभोज्यस्य दिनद्वयं स्वेषाम् अन्तःकरणानि परितर्पितवन्तः । अप-
 रञ्च यो धार्मिको युष्माकं विरुद्धं किमपि नाकरोत् तं दीषीकृत्य हतवन्तः ।
 ७ हे भ्रातरो यूयं प्रभोरगमनं यावद् दीर्घकालं सहमानास्तिष्ठत ।
 पश्यत कृषीबलाः क्षेत्रस्य बहुमूल्यं फलम् अपेक्षमाणा यावद् आसीत् पान्तयो-
 ८ र्दृष्टिजनं न प्राप्नुवन्ति तावद् दीर्घकालं सहमानास्तिष्ठन्ति । तस्माद्
 यूयमपि दीर्घकालं सहमानाः स्त्रीये स्त्रीयेऽन्तःकरणे स्थिरीभवत प्रभो-
 ९ रागमनं समीपवर्त्ति भवति । हे भ्रातरो यूयं यथा दण्ड्या न भवेत तदद्य
 १० परस्परं न द्विष्ट पश्यत विचारयिता द्वारसमीपे दण्डायमान आसौ । हे

मम भ्रातरो ये भविष्यदादिनः परमेश्वरस्य नाम्ना कथयामासुः, यूयं तान् दुःकभोगस्य दीर्घकालसहनस्य च दृष्टान्तान् जानीत । पश्यत ये धैर्य- ११
शीलास्तान् वयं धन्यान् वदामः, यूयम् आयुषो धैर्यावलम्बनकथां श्रुत-
वन्तः, अपरं परमेश्वरस्य वज्रदयां स्नेहञ्च दृष्ट्वा तस्याभिप्रायं विदितवन्तः।

हे भ्रातरो विशेषतः स्वर्गस्य वा पृथिव्या वान्यवस्तुनो नाम गृहीत्वा १२
श्रपयं मा कार्ष्णं किन्तु यूयं यथा दण्ड्या न भवेत तदर्थं केवलं स्त्रीकारा-
स्त्रीकारौ कुरुत ।

अपरञ्च युष्माकं कश्चिद् यदि दुःखी भवति तर्हि स प्रार्थयतां १३
यदि कश्चिद् आनन्दितो भवति तर्हि स गीतं गायतु । युष्माकं १४
यदि कश्चित् पीडित आस्ते तर्हि स समाजस्य प्राचीनान् आह्वातु ते तु
प्रभा नाम्ना तं तैलाभिषिक्तं कृत्वा तदर्थं प्रार्थयन्तां । तस्मात् प्रत्ययजात- १५
प्रार्थनया स पीडितो जीविष्यति प्रभुश्च तं स्वस्थं करिष्यति तथा स
यदि किमपि पापम् अकरोत् तदपि क्षमिष्यते । यूयं परस्परं स्त्रीय- १६
स्त्रीय दोषम् अङ्गीकुरुत तथा स्वास्थ्यार्थम् एकजनोऽन्यजननिमित्तं प्रार्थ-
यतां यतो धार्मिकस्त्रैकान्तप्रार्थना भृशं सफला भवति । एलीयो वय- १७
मिव सुखदुःखभोगी सन् अनादृष्टिहेतोर्गण्डं प्रार्थितवान् तस्मात् तस्मिन्
देशे सार्द्धवत्सरत्रयं यावत् अनादृष्टिरभवत् । पश्चात् पुनः प्रार्थनायां १८
कृतायां सत्यां आकाशाद् जलवर्षणम् अभूत् ततस्तस्मिन् देशे शस्यान्यु-
दपद्यन्त ।

हे भ्रातरो युष्माकं कोपि जना यदि सत्यधर्माच्च्युतो भवति १९
कश्चिच्च तं परावर्त्तयति तर्हि यो जनः पुनरपि पापिनं भ्रान्तिमार्गात् २०
परावर्त्तयति स तस्यात्मानं मृत्युतो रक्षति तथा तस्य वज्रपापम् आह्वा-
दयतीति स जानीयात् ।

पितरस्य प्रथमं सर्वसाधारणपत्रम् ।

—<<+>>—

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ सङ्काचरणं २ अनुग्रहकारणाद् ईश्वरस्य धन्यवदनं भविष्यद्वादिभ्यः स्त्रीष्टेन परिचाणकथनं १३ ईश्वरीयमोषवाक्यानुसारतास्यधर्मेण आचरितुं पितर-
विनयश्च ।

- १ योऽग्रुखीष्टस्य शोणितेन प्रोक्षितत्वार्यम् आञ्जाग्रहणार्थञ्चात्मना यथा पवित्रीभवेयुस्तदर्थं पितुरीश्वरस्य पूर्वलक्ष्यानुसारेण मनोनीता ये सर्वे
- २ लोकाः पन्त-गालातिया-कप्पदकिया-आशिया-विद्युनियदिशेषु वि-
कीर्णाः, तान् प्रति योऽग्रुखीष्टेन प्रेरितः पितरः पत्रं लिखति । युष्मान्
प्रति बाङ्गुत्थेन शान्तिरनुग्रहस्य भयास्ताम् ।
- ३ अस्माकं प्रभो योऽग्रुखीष्टस्य तात ईश्वरो धन्यः सोतीवकृपां कृत्वा
- ४ मृतेभ्यो योऽग्रुखीष्टस्योत्थानेन निर्मलाक्षयाजराधिकारार्थम् अस्माकम्
- ५ एकां जीवनदायिकां प्रत्याशां जनितवान् । अपरं शेषकाले प्रकाशप-
चाणार्थं प्रत्ययेनेश्वरस्य शक्त्या रक्षितानां युष्माकं निमित्तम् अधिकारः
- ६ स्वर्गे स्थापितो भवति । यस्माद् युष्मासु दृष्टचित्तेषु सत्त्वपि साम्प्रतं
- ७ प्रयोजनानुसारतः कियत्कालार्थं नानापरीक्षाभिर्दुःखिनो भवत । तच्च
वह्निना परीक्षिताद् विनाशसुवर्णादपि बज्रमूल्यवती या युष्माकं प्रत्यक्ष-
परीक्षा सा योऽग्रुखीष्टस्य प्रकाशसमये प्रशंसायाः सत्कारस्य गौरवस्य च
- ८ योग्या भविष्यति । यूयं तम् अदृष्ट्वापि तस्मिन् प्रेम कुरुय, ददानीमपि
- ९ न पश्यन्तस्तस्मिन् प्रत्ययं कृत्वानिर्वचनीयेन स्वर्गधेनानन्देनानन्दिताः
- १० सन्तः प्रत्ययस्य फलं यद् आत्मनः परिचाणं तत् प्राप्नुय । भविष्यद्वादिभ्यो
युष्मान् प्रत्यनुग्रहस्य भविष्यदाक्यं कथयित्वा तस्मिन् परिचाणे चेष्टाम्
- ११ अनुसन्धानञ्च कृतवन्तः । अपरञ्च स्त्रीष्टस्य दुःखभोगं पश्चाद् गौरवस्य
भविष्यदाक्यञ्च कथयन्तस्तेषां मध्यवर्ती यः स्त्रीष्टस्यात्मा स कस्यापि
- १२ कस्यचित् सम्यं प्रकाशितवान् इति ते पर्यनुमदधनम् । ये स्वर्गात्

प्रेरितपवित्रात्मना युष्माकं सन्निधौ सुसंवादं प्राचारयन्ते यां कथां
युष्मान् प्रति कथितवन्तस्तदनुसारेण भविष्यदादिनः स्वार्थम् अकृत्वास्त-
दर्थं कृतवन्त इति युष्मान् प्रति प्रकाशितम् अभवत्, एतेषु सर्वेषु दिव्य-
दूता निरीक्षितुं प्रयासं कुर्वन्ति ।

अतएव मनःकटिबन्धनं कृत्वा सचेतनाः सन्तो धीशूख्रीष्टस्य प्रका- १३
शितत्वसमये युष्माकं कृते योऽनुग्रह आनायिष्यते तत्प्रत्याशया शेषपर्यन्तं
तिष्ठत । अपरं पूर्वीयाज्ञानसमयकुस्मिताभिलाषानुसारतो न व्यवहृत्य १४
कुम्भदाज्ञानकारी यथा पवित्रो यूयमप्याज्ञायाद्विसन्तानादव सर्वेष्वा- १५
चरणेषु तादृक्पवित्रा भवत । यतो लिखितम् आसे, अहं पवित्र इति- १६
चेतो यूयमपि पवित्रा भवत । अपरञ्च पक्षपातं विहाय एकैकमानुषस्य १७
कर्मानुसारेण विचारं करोति यः पिता तस्य समीपे यदि युष्माभिः प्रार्थ्यते
तर्हि भीत्या खेपं प्रवासकालः क्षिप्यताम् । यूयं स्त्रीयस्त्रीयपूर्वपुरुषानु- १८
गतात् निरर्थकाचाराद् रूप्यसुवर्णवत् जयणीयवस्तुना मुक्ता न भूत्वा १९
निर्दोषनिष्कलङ्गमेवभावकवत् ख्रीष्टस्य बहुमूल्यशोणितेन मुक्ता भवत
इति जानीय । स जगदारम्भात् पूर्वतो नियुक्त आसीत् किन्त्वौ श्वरे यथा २०
युष्माकं प्रत्ययः प्रत्याशा च जायते तदर्थं मृतेभ्यस्तम् उत्थाप्य गौरवं दत्त- २१
वान् य ईश्वरस्तस्मिन् ईश्वरे तद्वारा प्रत्ययकारिणां युष्माकं कृते चरम-
कासे प्रकाशितोऽभवत् । तस्माद् यूयं सत्यधर्मं पात्रयित्वा आत्मद्वारा २२
स्त्रीयं स्त्रीयं मनः परिकृत्य निष्कपटत्वेन परस्परं भावभिः सार्द्धं प्रेम
कृतवन्त इतिकारणात् पवित्रैरन्तःकरणैः सार्द्धं परस्परं गाढं प्रेम कुरुत ।
यस्माद् यूयं जयणीयवोर्येण नहि किन्त्वजयणीयवोर्येणार्थाद् अम- २३
रेश्वरस्थानन्तकालस्थायिना वाक्त्रेण पुनर्जन्म मृहीतवन्तः । यथा

२४ 'प्राणिमान्नस्तृणैस्तृणो नृशोभा दणपुष्पवन् ।

दृष्टानि परिशुष्यन्ति पुष्पानि निपतन्ति च ।

२५ किन्तु वाक्यं परेश्वरस्थानन्तकालेषु तिष्ठति ।'

तदाप्यं सुसंवादेन युष्माकम् अन्तिके प्राचार्येत ।

२ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ शीटस्य मितिद्वयं सेवकलोकानां मन्दिरतुल्यं ११ सुखाभिलाषत्याजस्य
शासकाणां वसिलस्य चाज्ञा १८ प्रभोः समीपे द्वासानां वसिलस्यादेशः ।

- १ यूयं सर्वान् देशान् सर्वप्रकारकृत्स्नान् कापस्यानि ईर्ष्याः समस्तस्त्रानि-
२ कथासु परित्यज्य दृष्टिमेतुं नवीनशिखवदव सत्यवाक्यदुग्धं पिपासत ।
३ यतो यूयं प्रभोरवुपदृष्ट्यास्वादं ज्ञातवन्तः । अपरं यो मनुष्यैरवज्ञातः
४ किन्वीश्वरेण मनोनीतो बज्रमूल्यजीवत्प्रस्तरमदृशो भवति यस्य समीपम्
५ यूयं आगच्छथ यस्मिंश्च जीवत्प्रस्तरादव निचीयध्वे, तथा निश्चितपार-
मार्थिकमन्दिरं भवथ, एवं बीश्वरीष्टनेश्वरस्य समीपे ग्राह्यपारमार्थिक-
६ बलिम् उतस्वर्गं पवित्रयाजका भवथ । यतः शास्त्रे लिखितम् आस्ते

‘पश्य सीयानि शैलेऽहं बज्रमूल्यं परोक्षितं ।

एकं प्रधानकोणस्य प्रस्तरं स्थापयामि हि ।

प्रत्येक्यति जनो यस्य स तु नैव चपिष्यति ।’

- ७ इतत्कारणात् प्रत्ययिनां युष्माकं समीपे स बज्रमूल्यो भवति किन्वाद्या-
खट्विजः प्रति निचेतारो यं पाषाणं तुच्छीकृतवन्तः स प्रधानकोणस्य
८ पाषाणः सन् बाधाजनकः स्वलनकारकस्य पाषाणो जातः । त ईश्वरस्य
९ वाक्ये न विश्वस्य स्वलनं प्राप्ताः, तत्रापि नियुक्ता अभवन् । किन्तु यो
युष्मान् अन्धकारात् स्त्रीयासुर्यदीप्तिमध्यं प्रत्याकृतवान् यूयं यथा तस्य
प्रशंसां प्रकाशयेत तदर्थं यूयं मनोनीतवंशा राजकीययाजककुलानि
१० पवित्रप्रजाः शीतल्लोकासु जाताः । यूयं पूर्वं ईश्वरस्य लोका नाभवत
किन्विदानीं तस्य लोका अतः नृणां पूर्वं तस्यानुग्रहं न प्राप्तवन्तः किन्त्व-
धुना प्राप्तवन्तः ।
११ हे प्रियभ्रातरौ युष्मान् इति विनीय वच्मि यूयं प्रवासिनो विदे-
शिनस्य लोका इव मनसः प्रातिकूल्येन योधिनः शरीरिकात् सुखाभि-
१२ लाषान् निवर्त्तध्वम् । अपरम् अन्यदेशिभिः कृतदुष्कर्तृलोकानामिव कलहे
कृते सति ते युष्माकं सत्कर्तृ विलोकासु अद्यानुपपन्नस्य समये ईश्वरस्य गुण-
१३ गुवादं कुर्वन्ति तदर्थं तेषां मध्ये यदाचारम् आचरत । अपरस्य सगुणस्य

सर्वशासकस्य, अर्थात् सर्वश्रेष्ठराजस्य तथा दुष्टानां दमनार्थं शिष्टानां १४
पालनार्थं तेन ये सर्वे लोकाः प्रेरिताः प्रभोः कृते तेषां वश्या भवत । यतो १५
यूयं यत् सत्कर्म कृत्वा निर्ब्बाधमानुषाणाम् अज्ञानत्वं जडीकुस्य मुक्ताः
स्त्रीणां स्त्रियां मुक्तिं देषाच्छादनं न कृत्वा, ईश्वरस्य दासा इव भवेत् १६
एतद् ईश्वराभिमतम् । सर्वान् जनान् समाद्रियध्वं भ्रातृषु प्रेम कुरुध्वं १७
ईश्वराद् विभीतं नृपतीन् सन्मन्यध्वम् ।

हे दासा यूयं सर्वप्रकारैः समादरैः स्त्रियां प्रभूनां वश्या भवत केवलं १८
साधूनां दयालूनां प्रभूनां नहि किन्तु निष्ठुरप्रभूनामपि वश्या भवत ।
यतः कश्चिद् चेद् ईश्वरस्य माननाद् अन्यायं भुक्त्वा क्लेशं सहते तर्हि तस्य १९
तदेव कर्म ग्राह्यं भवति नो चेद् यूयं स्त्रियां अपराधकारणात् चपेटाघातं २०
भुक्त्वा सहध्वे तर्हि तेन का प्रशंसा ? किन्तु सत्कर्मकारणात् कस्मिंश्चिद्
दुःखे समुपस्थिते यदि तत् सहध्वे तर्हि तद् ईश्वरस्य ग्राह्यं कर्म भवति ।
तदर्थमेव यूयम् आहूता अभवत यतो यूयं यथा स्त्रीष्टस्य पदचिह्नै २१
ब्रजत तदर्थं स स्वयं क्लेशं भुक्त्वा युष्मान् एकं दृष्टान्तम् अदर्शयत् । स २२
किमपि पापं न कृतवान् तस्य वदने कापि क्लेशस्य कथा नासीत् । एवं २३
परैर् निन्दितोऽपि प्रतिनिन्दां न कृतवान् तथा दुःखं प्राप्यापि कमपि न
भर्त्सितवान् किन्तु न्यायविचारयितुः समीपे स्वं समर्पितवान् । अपरश्च २४
वयं यथा पापस्य पक्षे मृताः सन्तो धर्मस्य पक्षे सजीवा भवेम तदर्थं
कुशोपरि स्त्रियं शरीरेणास्माकं पापानां भारम् ऊढवान् तस्य प्रहारै
र्यूयं स्वस्था अभवत । यतो यूयं पूर्वं भ्रमणकारिमेषा इव आध्वं किन्त्व- २५
धुना युष्माकम् पालकस्य आत्मनां रक्षकस्य च समीपं परादृष्ट्यागतवन्तः ।

२ तृतीयोऽध्यायः ।

मीपुत्रपथोः कर्मव्यवर्त्तनार्थः ८ परस्परं प्रेमकथनं धर्मार्थं दुःखभोगकथनं
आत्मना पूर्वकास्त्रीनलोकान् प्रतीश्वरस्य कथाप्रचारणश्च ।

हे धीमतो यदि कस्याश्चित् पतिरीश्वरस्य वाक्ये विश्वासहीनी भवति १
तर्हि धीमतां सभयं पवित्राचरणं विलोक्य वाक्यं विना तावाम्

- २ आचरणेन धर्मं प्रति यद् अनुरक्ता भवन्ति तदर्थं यूयमपि स्त्रीयस्त्री-
 ३ स्वामिनो वश्या भवत । अपरं केशसंस्कारः स्वर्णाभरणानि शुक्लवस्त्रानि
 ४ चेत्यादीनि वाह्यभूषणानि युष्माकं भूषणानि न भूत्वेष्वरस्य साक्षात्
 बद्धमूल्यमृदुताग्रान्तियुक्तमनसो यो गूढस्वभावः स एव युष्माकम् अक्षय-
 ५ भूषणं भूयात् । पूर्वकालिकाः पवित्रस्त्रिय ईश्वरे प्रत्याग्रां कृत्वा स्त्रीय-
 ६ स्त्रीयस्वामिनां वशतापन्नाः सत्त्वं दत्तं स्वा भूषिता अकुर्वन् । तदत् सारा
 द्वाहीमं प्रभुम् उक्त्वा तदाज्ञायाहिणो बभूव यूयमपि सत्कर्त्तृ कृत्वा
 ७ निर्भया निःशङ्काश्च सत्यस्तस्याः कन्या इव भवत । हे पुरुषा युष्माकं प्रार्थ-
 नाकर्म्मणि यथा कोपि विघ्नो न जायते तदर्थं यूयमपि ज्ञानतः स्त्रीय-
 स्त्रीभिः सार्द्धम् उषित्वा ता दुर्बलतायाः पात्राणि स्त्रैः सार्द्धं जीवन-
 दायकानुग्रहस्योत्तराधिकारिणीश्च विज्ञाय सत् कुरुत ।
 ८ विशेषतो यूयं सर्वे एकमनसः परदुःखभोगिनो भ्रातृप्रेमिनो दयावन्तः
 ९ सद्भाविनश्च भवत । अपरम् अनिष्टस्य परिशोधेनानिष्टं निन्दायाः परि-
 शोधेन निन्दा न कृत्वा यद् यूयम् आश्रीर्वादाधिकारिणो भवितुम्
 आह्वता इति विदित्वा आशिषं वदत । यथा

१० 'को जनो मङ्गलं द्रष्टुं चिरं जीवितुमिच्छति ।

जिह्वां सोऽसत्कथातः स्वां वञ्चनावाक्यतस्तथा ।

मततन्तु स्वकीयोष्ठौ संरक्षतु प्रयत्नतः ।

११ दुराचारं परित्यज्य करोतु स तु सत्क्रिया ।

ईहित्वा मङ्गलञ्चैव तच्चैव च प्रवर्त्तताम्

१२ अस्ति दृष्टिः परेशस्य धार्मिकानां गणाय वै ।

तस्य कर्णे तथासाते तेषान्तु प्रार्थनाम्प्रति ।

तेषां विरुद्धमाख्यन्तु विद्यते पारमेश्वरम् ।'

१३ अपरं यदि यूयम् उत्तमजनस्थानुगामिनो भवथ तर्हि को युष्मां

१४ हिंसितुं शक्नोति ? यदि धर्मार्थं क्लेशभोगं कुर्यात् तर्हि यूयं धन्याः । अतएव

तेभ्यो भयाद् भीतास्त्रिणायुक्ताश्च न भूत्वा ममोमन्त्रे प्रभुं परमेश्वरं सम्पन्न-

ध्वजः । अपरञ्च युष्माकम् अन्तःकरणस्यप्रत्याघातार्था यः कसिद् युष्मान् १५
 पृच्छति मर्दवेनादरेण च तस्मा उत्तरं दातुं सर्वदा सज्जीभवत । एवं १६
 येन ते युष्मान् दुष्कर्मकारिणो विज्ञाय स्त्रीष्टधर्मै युष्माकम् उत्तमाचरणम्
 अपवदन्ते तस्माद् यथा लज्जन्ते तदर्थं धूयम् उत्तममनसो भवत ।
 यदीश्वरेष्वा भवति तर्हि युष्माभि दुष्कर्म न कृत्वा सत्कर्म कृत्वा दुःख- १७
 भोजनं श्रेयः । यस्माद् ईश्वरेण सार्द्धम् अस्माकम् मेलनं कर्तुं स्त्रीष्टः स्वयं १८
 धार्मिकः सन् अधार्मिकाणां विनिमयेन दुःखभोगं कृतवान् तथा शरी-
 रेण हतः सन् आत्मना सजीवोऽभवत् । अपरञ्च नोदस्य विद्यमानत्वकाले १९
 ऽर्थात् यस्य पीतस्य मध्य अल्पे ऽर्थाद् अष्टावेव प्राणिनो जलाद् रक्षिता
 अभवन् तस्य पीतस्य सज्जीकरणकाल ईश्वरस्य दीर्घकालसहनसमये २०
 ये ये प्राणिमस्त्वकाले ऽनाज्ञायहणकारणत् कारायां सन्ति तेषां
 समीपं गत्वा तेनात्मना वाक्यं प्रकाशयामास । पुनश्च यः स्वर्गम् आरुह्य ईश्व- २१
 रस्य दक्षिणपार्श्वे उपविष्टवान् यस्य च दिव्यदूताः शासकाः पराक्रमिणश्च
 वय्मा अभवन् तादृशो योऽस्त्रीष्टस्तस्योत्थानेन यन् मज्जनं शरीरपरिष्का- २२
 रार्थं न भूलेश्वरं प्रति सरलमनसः सात्त्यं भवति तत् तस्य जला-
 भावनस्य कृष्टान्तो भूलेदानोम् अस्मान् रक्षति ।

४ चतुर्थोऽध्यायः ।

१ स्त्रीष्टद्वयं दुःखं भोक्तुं सज्जीभवतेति विनयः ७ धर्मम् आचरितुं विनयः १९
 धर्मार्थं दुःखभोगिनां सान्त्वनायाः कथनम् ।

स्त्रीष्टोऽस्माकं कृते शरीरेण दुःखं भुक्तवान् तस्माद् वृक्षमपि तद् १
 भोक्तुं सज्जीभवत । यतो यः कसिद् दुःखं भोक्तुम् उद्यच्छति स पापान् २
 मुक्तः सन् मानुषिकेष्वाद्या वय्मा न भूत्वा यावज्जीवम् ईश्वरेष्कानुसारेण
 क्तास्तं यापयति । अपरं कामः कुत्सिताभिलाषो मद्यपानं रङ्गरसो मत्तता ३
 मृषादेवार्था चैतानि सर्वाणि व्यवहृत्य देवार्थकानाम् ईश्वरानुसारतः
 कर्मकरणाद् अस्माकम् आयुषः क्षयोऽभवत् तदेव वयेष्टं । धूयम् एतादृग् ४

तैः शार्ङ्गं दुष्टताचरणं न कुर्वन् तस्मात् त आश्चर्यं विशासं युष्मां
५ निन्दन्ति । जीवतां मृतानाञ्च लोकानां विचारं कर्तुम् उद्यतेः स ईश्वर-
६ स्तस्यै तैः स्वीयस्वीयकर्मणां नीकाशो दातव्यः । अतएव ये हता अभवन्
ते मानुषिकशरीरेण दण्डाङ्गां प्राप्यापोश्वरेण सह यथा जीवन्तस्तिष्ठन्ति
तदर्थं तेषां समीपे सुसंवादः प्रचारितोऽभवत् ।

७ समस्तकार्याणां चरमकाल उपतिष्ठति तस्मात् सावधानाः सन्तः
८ प्रार्थनां कर्तुं सचेतना भवत । विशेषतो यूथं परस्परं गाढं प्रेम कुरुत
९ यतः प्रेम बद्धपापान्याच्छादयति । परस्परम् अकातरम् आतिथ्यं कुरुत
तथा युष्माकम् एकैको जनो यादृशम् अनुग्रहदानं लब्धवान् तदनुसाराद्
१० ईश्वरस्य नानानुग्रहाणाम् उत्तमभाण्डागाराधिपा इव परस्परं वितरत ।
११ अपरं यदि कश्चित् कथयति तर्हीश्वरस्य कथामिव कथयतु तथा चेत्
कश्चित् सेवते तर्हीश्वरदत्तसामर्थ्यानुसारेण सेवतां तेन सर्वस्मिन् कार्ये
योऽशुखोष्ट्रेनेश्वरस्य गौरवं प्रकाशयिते, तस्यै गौरवं पराक्रमस्य सर्वदा
भवतु ।

१२ हे प्रिया युष्माकं परोक्षार्थं या विपद् उपतिष्ठति ताम् असम्भवघटनां
१३ विचिन्त्य नाश्चर्यं जानीत किन्तु ख्रीष्टस्य महिम्नः प्रकाशकाले यूथम्
आनन्देन पुलकिता भविष्यति तस्मात्तस्य दुःखस्य भागित्वाद् आनन्दत ।
१४ अपरञ्च यदि ख्रीष्टस्य नामकारणात् कलङ्किता भवथ तर्हि यूथं धन्या
गौरवम् ईश्वरस्यात्मा च युष्माकं मध्येऽवतिष्ठते स तै निन्दितोपि
१५ युष्माभिः समादृतो भवति । किन्तु युष्माकं कोपि हन्तृचौरदुष्क-
१६ र्महन्तधिकाश्चक्षुर्का इव दण्डं न भुङ्क्ता । यदि ख्रीष्टियानत्वात्क्लेशं
प्राप्नोति तर्हि न लज्जमानस्तद्दुःखकारणाद् ईश्वरस्य गुणान् कीर्त्त-
१७ यतु । अपरम् ईश्वरस्य मन्दिरे दण्डारम्भसमय उपतिष्ठति स दण्डो
यदि प्रथमम् अस्मान् प्रत्येव भवति तर्हीश्वरस्य सुसंवादस्यायादिस्लोकानां
१८ शेषा गतिः का भविष्यति? अपरं धार्मिकलोकानां परित्राणं यदि
दुःसाध्यं भवति तर्ह्यधार्मिकाः पापिष्ठाश्च लोकाः कं शरणं प्रजिह्वन्ति ।

ईश्वरेच्छानुसाराद् ये दुःखं भुञ्जते ते सत्कर्मा कुर्वन्तः खं खम् आत्मानं १६
विश्वास्तुष्टुः समीपे समर्पयन्तु ।

५ पञ्चमोऽध्यायः ।

१ प्राचीनलोकानां कर्तव्यं कर्म ५ यूनामन्येषाञ्च कर्तव्यं कर्म १० सङ्कलप्रार्थना
१९ समाप्तिकथा नमस्कारप्रेषणश्च ।

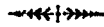
प्राचीनः स्त्रीष्टीयदुःखभोगस्य साक्षी प्रकाशिश्रमाणास्य गौरवस्यांशो १
चाहं युष्माकं प्राचीनान् प्रति विनयेनैतत् कथयामि । खेषां मध्यस्थित २
ईश्वरस्य यो व्रजस्तं पालयत तथावश्यकत्वेन नहि किन्तु स्वेच्छानुसारतः
कुत्सितलाभायं नहि किन्तु सन्तुष्टमनसा तस्य वीक्षणं कुरुत । अपरम् ३
अधिकारस्य प्रभो न सन्तो व्रजस्य दृष्टान्तस्वरूपा भवत । तस्मात् प्रधान- ४
पालक उपस्थिते यूयम् अज्ञानगौरवकिरीटं लप्स्यथ ।

हे युवानो यूयमपि प्राचीनलोकानां वंशा भवत, इत्थं परस्परं ५
सर्वेषां वंशतापन्नाः सन्तो नम्रताभरणेन भूषिता भवत, यत ईश्वरो-
ऽहङ्कारिणः प्रतिरोध्य नम्रलोकान् प्रत्यनुग्रहं करोति । अस्माद् ईश्वरो ६
यथा युष्मान् उचितसमय उन्नतान् करोति तदर्थं यूयं तदीयबलवत्-
करयोरधो नक्षीभूय तिष्ठत । ईश्वरो युष्मान् प्रति मनो निदधाति ७
तस्माद् यूयं खेषां निखिलचिन्ताया भारं तदुपरि समर्पयत । पुनश्च ८
युष्माकं विपक्षः शैतान् सिंहद्वय गर्जन् कं ग्रसिष्यतीति मृगयन् भ्रमति
तस्माद् यूयं जायतः सन्तः सावधानास्तिष्ठत । अपरञ्च युष्माकं जग- ९
न्निवासिभ्रातृणाम् एतादृशं दुःखम् आस्ते, इति विदन्तो यूयं स्त्रीष्टधर्मै
स्थिराः सन्तस्तेन साङ्गं युञ्जत ।

अनन्तगौरवं प्राप्तुं स्त्रीष्टयोऽशुनास्मान् आहूतवान् यः सर्वानुयाहो-१०
श्वरः स युष्माकं क्षणिकदुःखभोगात् परं युष्मान् सिद्धान् स्थिरान्
सरलान् निखिलांश्च करोतु । तस्य गौरवं पराक्रमस्य सर्वदा प्रकाशेताम् । ११
तथास्तु ।

- १२ यम् अनुग्रहं प्राप्य सुखिरा आध्वे स ईश्वरस्य सत्योऽनुग्रह इति
विनयपूर्वकं प्रमाणीकृत्य यं सिल्लानं युष्माकं विश्वास्त्यभ्रातरं विजानामि
१३ तद्वारा संक्षेपेण युष्मान् प्रति पत्रम् अलिखम् । बाबेलस्थो मनोनीतः
१४ समाजो मम पुत्रो मार्कश्च युष्मान् नमस्कारं वेदयति । प्रेमचुम्बनेन पर-
स्परं नमस्कृत । यीशुख्रीष्टाश्रितानां युष्माकं सर्वेषां शान्ति भूयात् ।
इति ।

पितरस्य द्वितीयं सर्वसाधारणपत्रम् ।

१ प्रथमोऽध्यायः ।

१ मङ्गलाचरणं २ अनुग्रहार्थं कृतञ्जलं, नानाधर्मिकस्य कर्तुं पितरस्य विनयः १२
निजमरणस्य कथनं ख्रीष्टस्य सत्यवाक्यकथनञ्च ।

- १ ये जना वयमिवास्माकम् ईश्वरस्य, अर्थात् चातु यीशुख्रीष्टस्य पुण्येन
२ अमूल्यप्रत्ययस्याधिकारिणो जातास्तान् प्रति यीशुख्रीष्टस्य किङ्करः
प्रेरितश्च यः शिमेन् पितरः स पत्रं लिखति । अस्मदीश्वरप्रभुयीशु-
विषयकज्ञानेन युष्मान् प्रति वाङ्मत्याद् अनुग्रहः शान्तिश्च भूयास्ताम् ।
३ यो गौरवाच्चोभार्थम् अस्मान् आहूतवान् तस्य ज्ञातत्वात् तदीश्वरीयया
४ शक्त्या परमायुरीरश्वरसेवनयो र्थाग्यं सर्वम् अस्मभ्यम् दत्तं । अपरं
कुत्सिताभिलाषेण या दुष्टता संसारे विद्यते यथा वयं तां त्यक्तेश्वरीय-
स्वभावस्य भागिनो भवेम तदर्थम् अस्मभ्यं ब्रह्ममूल्यवती प्रतिज्ञा
५ दत्ता । इतिकारणाद् यूयं ब्रह्म यतित्वा प्रत्ययेनाच्चोभम् अचोभेण ज्ञानं
६ ज्ञानेन परिमितभोजनं परिमितभोजनेन धैर्यं धैर्येणेश्वरसेवनम् ईश्वर-
७ सेवनेन भाव्यु स्नेहः भाव्युस्नेहेन प्रेम एतानि क्रमशो योजयत । एतां
८ सर्वाणि यदि युष्माकम् अन्तरे तिष्ठन्ति वर्द्धन्ते च तर्ह्यस्माकं प्रभो